

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»

Δρ. Μαρία Κωνσταντοπούλου

Διευθύντρια Ερευνών

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

2022

Πίνακας περιεχομένων

ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ.....	4
1.1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	4
1.2. ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ	4
1.3. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	4
1.4. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ.....	4
1.5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	6
2. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	7
2.1. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ.....	7
2.2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ.....	7
2.3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ	13
2.4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ.....	14
2.6.1 Διπλωματικές εργασίες:.....	14
2.6.2. Διδακτορικές διατριβές:.....	15
2.6.3. Μεταδιδακτορικοί φοιτητές:	15
2.5. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ.....	18
2.6. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ.....	22
2.7. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	22
2.8. ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	23
2.9. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	23
2.10. ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	24
2.11. ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ	25
2.12. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ/ΒΡΑΒΕΙΑ	25
3. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ.....	26
3.1. ΔΙΑΤΡΙΒΗ	26

3.2. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ	26
3.3. ΑΛΛΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΚΡΙΣΗ.....	31
3.4. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ.....	33
3.5. ΕΚΔΟΣΕΙΣ.....	42

ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

1.1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Όνοματεπώνυμο:	Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου
Ημερομηνία γέννησης:	24-08-1965
Διεύθυνση κατοικίας:	Ζηρίνη 17, Κηφισιά
Τηλέφωνο:	210 8084 888
Θέση Εργασίας	Διευθύντρια Ερευνών (Ερευνήτρια Α')
Διεύθυνση εργασίας	Ινστιτούτο Βιοεπιστημών και Εφαρμογών, ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»
Τηλέφωνο εργασίας:	210 650 3556, 3577
E-mail:	mkonstan@bio.demokritos.gr
Οικογενειακή κατάσταση:	Παντρεμένη, δύο παιδιά

1.2. ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διδακτορικό δίπλωμα:	Ιούνιος 1997, Βιολογικό Τμήμα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
Πτυχίο Βιολογίας:	Μάρτιος 1988, Βιολογικό Τμήμα, Α.Π.Θ. (Λίαν καλώς).

1.3. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

1991-96: Υποτροφία του Ινστιτούτου Βιολογίας του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», διάρκειας τεσσάρων χρόνων και δύο εξαμηνων παρατάσεων, κατόπιν εξετάσεων.

1.4. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

1988: **Ελληνικό Κέντρο Παραγωγικότητας**, παράρτημα Θεσσαλονίκης (ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ.): Παρακολούθηση επιδοτούμενου σεμιναρίου, εξαμηνιαίας διάρκειας, με θέμα: «Εφαρμογές της Βιοτεχνολογίας στην Γεωργία, στην

Κτηνοτροφία και στην Προστασία του Περιβάλλοντος». Σύνταξη μελέτης με θέμα: «Έρευνα για τη μαζική παραγωγή στελεχών ριζοβίων στην Ελλάδα». Εκδόσεις ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. Θεσσαλονίκης.

1991-1992: **ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»**: παρακολούθηση μεταπτυχιακών μαθημάτων (με εξετάσεις) του εκπαιδευτικού προγράμματος του Κέντρου.

1998: **Laboratoire des Mediateurs Chimiques Station de Phytopharmacie, INRA, Versailles/France**: Μεταδιδακτορική εκπαίδευση στην τεχνική μικροεκχύλισης στερεής φάσης (SPME) με έμφαση στη χρησιμοποίησή της για απομόνωση και ταυτοποίηση σημειοχημικών εντόμων καθώς και σε τεχνικές παρακολούθησης συμπεριφορά εντόμων, με υπεύθυνη την ερευνήτρια Dr Brigitte Frerot στο πλαίσιο του προγράμματος «Pheromaize» CT96-1302/FAIR3.

1999: **Vilber Lourmat, Paris/France**: εκπαίδευση σε σύστημα ανάλυσης, φωτογράφισης, επεξεργασίας και εκτύπωσης εικόνας από ηλεκτροφορήματα πρωτεϊνών, DNA και RNA στις εγκαταστάσεις της εταιρείας.

1996- 2007: Στα πλαίσια όλων των χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων που διεκπεραιώθηκαν από το εργαστήριο Χημικής Οικολογίας & Φυσικών Προϊόντων συμμετείχα σε όλες τις συναντήσεις (technical and managerial meetings) των συνεργαζόμενων φορέων με παρουσιάσεις και ενημερώσεις. Είχα ενεργό ρόλο στην υποβολή των προτάσεων, στην προετοιμασία των ετήσιων τεχνικών και οικονομικών αναφορών. Αυτό μου έδωσε τη δυνατότητα της συνεχούς ενημέρωσης και εκπαίδευσης σε πλήθος σύγχρονων τεχνικών/μεθόδων σε πολλά ερευνητικά εργαστήρια σε χώρες της Ευρώπης και της Β. Αφρικής αλλά και επιπλέον απέκτησα σημαντική εμπειρία στη διαχείριση ερευνητικών προγραμμάτων.

2007- :Επιστημονική Υπεύθυνη του εργαστηρίου Χημικής Οικολογίας και Φυσικών Προϊόντων του Ινστιτούτο Βιοεπιστημών και Εφαρμογών, ΕΚΕΦΕ «Δ».

1.5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- 1989-1990: Συνεργαζόμενη ερευνήτρια σε πρόγραμμα του Υπουργείου Έρευνας και Τεχνολογίας (Υ.Π.Ε.Τ.), στο εργαστήριο Κυτταρικής Βιολογίας του Βιολογικού τμήματος του Α.Π.Θ, με συντονιστή τον Καθηγητή Γ. Θωμόπουλο. Θέμα του προγράμματος: «Δυναμική του συμπλέγματος Golgi κατά την διαφοροποίηση. Μορφολογική και κυτταροχημική μελέτη στο επίπεδο της λεπτής δομής σε κύτταρα σιαλογόνων αδένων της *Drosophila*».
- 1991-1996: Έμμισθη υπότροφος του Ινστιτούτου Βιολογίας του ΕΚΕΦΕ «Δ» διάρκειας τεσσάρων χρόνων και δύο εξαμήνων παρατάσεων, κατόπιν εξετάσεων, στο εργαστήριο Οικολογίας και Βιοχημείας της Διατροφής.
- 1996-2001: Συνεργαζόμενη ερευνήτρια στο εργαστήριο Χημικής Οικολογίας και Φυσικών Προϊόντων, του Ινστιτούτου Βιολογίας στο ΕΚΕΦΕ «Δ», με υπεύθυνο το Δρα Β. Μαζωμένο.
- 2001- 2007: Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό στο εργαστήριο Χημικής Οικολογίας και Φυσικών Προϊόντων, του Ινστιτούτου Βιολογίας στο ΕΚΕΦΕ «Δ», με σύμβαση αορίστου χρόνου.
- 2007 :Ερευνήτρια Γ' στο Ινστιτούτο Βιοεπιστημών και Εφαρμογών, ΕΚΕΦΕ «Δ», με γνωστικό αντικείμενο: «Χημική Οικολογία Εντόμων και Βιοτεχνολογία – Ανάπτυξη Εναλλακτικών Μεθόδων Ελέγχου Πληθυσμών». Επιστημονική υπεύθυνη του εργαστηρίου Χημικής Οικολογίας και Φυσικών Προϊόντων
- 2021- : Ερευνήτρια Α' στο Ινστιτούτο Βιοεπιστημών και Εφαρμογών, ΕΚΕΦΕ «Δ», επιστημονική υπεύθυνη του εργαστηρίου Χημικής Οικολογίας και Φυσικών Προϊόντων.

2. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

2.1. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

- Χημική οικολογία οργανισμών: απομόνωση και ταυτοποίηση βιολογικά ενεργών ουσιών, που σχετίζονται με την χημική επικοινωνία των εντόμων καθώς και την σχέση φυτών και εντόμων (φερομόνες, πτητικές ουσίες φυτικής προέλευσης κ.α.), οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε ολοκληρωμένα συστήματα ελέγχου πληθυσμού επιβλαβών εντόμων.
- Απομόνωση και ταυτοποίηση δευτερογενών μεταβολιτών (κυρίως φυτικής προέλευσης), που επιδρούν στη φυσιολογία ή τη συμπεριφορά των εντόμων (behavior modifying agents - infochemicals). Έλεγχος βιοδραστικότητας (εργαστήριο και πεδίο) των δευτερογενών μεταβολιτών καθώς και μελέτη του τρόπου δράσης τους (mode of action). Χημική σύνθεση σημειοχημικών (infochemicals).
- Ανάπτυξη εξειδικευμένων τεχνολογιών μορφοτυποποίησης (formulation) και απελευθέρωσης σημειοχημικών ουσιών οι οποίες εγκλωβίζονται (encapsulation) σε πολυμερή και βιοπολυμερή με ελεγχόμενο ρυθμό απελευθέρωσης (slow release) και προστασία από την υπεριώδη ακτινοβολία και τις καιρικές συνθήκες.
- Ανάπτυξη βιοκτόνων βιολογικής προέλευσης (Biological Control Agents, BCAs) και μεθόδων/τεχνολογιών εφαρμογής με στόχο την ενσωμάτωσή τους σε προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης εντόμων γεωργικού και αστικού ενδιαφέροντος αλλά και υγειονομικού ενδιαφέροντος όπως τα κουνούπια.
- Μικροοργανισμοί και βιοτεχνολογία: Απομόνωση φυσικών μικροοργανισμών καθώς και βιολογικά ενεργών μεταβολιτών (τοξίνες) από αυτά, με σκοπό την ενσωμάτωσή τους σε συστήματα ελέγχου πληθυσμού εντόμων.
- Βιοχημεία των υποδοχέων όσφρησης εντόμων με έμφαση στον εντοπισμό και στην απομόνωση πρωτεϊνικών υποδοχέων σημειοχημικών ουσιών.

2.2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Η πρώτη μου επαφή με την έρευνα έγινε κατά τη διάρκεια των σπουδών μου, στο 2^ο και 3^ο έτος (1986-88), στο εργαστήριο Κυτταρικής Βιολογίας, του τομέα Γενετικής, Ανάπτυξης και Μοριακής Βιολογίας του Βιολογικού τμήματος του Α.Π.Θ, με υπεύθυνο τον Καθηγητή Γ. Θωμόπουλο. Η δραστηριότητά μου επικεντρώθηκε σε θέματα

Ηλεκτρονικής και Οπτικής Μικροσκοπίας. Ειδικότερα ασχολήθηκα με την μελέτη του φαινομένου της έκκρισης μέσω του συμπλέγματος Golgi και των εκκριτικών κοκκίων σε σιαλογόνους αδένες διαφόρων ειδών και υποειδών *Drosophila*. Ακόμη ασχολήθηκα με τη μελέτη ανθρώπινων ιστών, φυσιολογικών και μη, στο ηλεκτρονικό μικροσκόπιο (π.χ. πλακούντας, ομφάλιος λώρος), αλλά και με σωματίδια με μορφολογία ιού (Virus Like Particles) που βρίσκονταν σε πυρήνες των κυττάρων σιαλογόνων αδένων.

Με την απόκτηση του πτυχίου μου (1988) εργάστηκα ως συνεργαζόμενη ερευνήτρια σε πρόγραμμα με θέμα: «Δυναμική του συμπλέγματος Golgi κατά την διαφοροποίηση. Μορφολογική και κυτταροχημική μελέτη στο επίπεδο της λεπτής δομής σε κύτταρα σιαλογόνων αδένων της *Drosophila*». Η παραμονή μου στο συγκεκριμένο εργαστήριο μου προσέφερε σημαντική εμπειρία σε διάφορες τεχνικές μικροσκοπίας.

Το 1991 ξεκίνησα την ερευνητική μου δραστηριότητα, για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, στο εργαστήριο Οικολογίας και Βιοχημείας της Διατροφής στο Ινστιτούτο Βιολογίας του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος». Στη συγκεκριμένη μελέτη διερευνήθηκαν οι παράγοντες που επηρεάζουν τις συχνότητες αλληλομόρφων γονιδίων της αλκοολικής αφυδρογονάσης (ADH) κατά την εισαγωγή φυσικών πληθυσμών του δάκου στο εργαστηριακό περιβάλλον. Η υπέρμετρη αύξηση της συχνότητας του αλληλόμορφου της αλκοολικής αφυδρογονάσης *Adh-I* του *Bactrocera oleae* στο εργαστήριο σε συνδυασμό με την αρνητική επιλογή του στη φύση, είναι φαινόμενο που δεν μπορούσε να εξηγηθεί παρά μόνο κάτω από το φως της αλληλεπίδρασης γονιδιώματος και περιβάλλοντος.

Στα πλαίσια του διδακτορικού μου απέκτησα σημαντική εμπειρία σε διάφορες τεχνικές, που σχετίζονται με την προαναφερθείσα έρευνα και είχα ουσιαστική συνεργασία και με άλλα εργαστήρια εκτός του ΕΚΕΦΕ «Δ» όπως τα εργαστήρια: Μοριακής Βιολογίας, Τμήμα Γεωπονικής Βιοτεχνολογίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Καθηγητής Π. Χατζόπουλος), Βιοχημείας του Βιολογικού Τμήματος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Καθηγητής Μ. Φραγκούλης) και Γενετικής και Μοριακής Βιολογίας του Βιολογικού τμήματος του Α.Π.Θ. (Αν. Καθηγήτρια Π. Μαυραγάνη-Τσιπίδου).

Από τον Αύγουστο του 1996 που άρχισα να εργάζομαι ως συνεργαζόμενη ερευνήτρια μέχρι και σήμερα ως Ερευνήτρια Β', επιστημονική υπεύθυνη του εργαστηρίου Χημικής

Οικολογίας και Φυσικών Προϊόντων, οι ερευνητικές μου δραστηριότητες εστιάζονται σε μελέτες σχετικές με τις ακόλουθες ενότητες:

Προσδιορισμός βιοενεργών μεταβολιτών φυσικής προέλευσης:

(1) Απομόνωση, ταυτοποίηση και μηχανισμός βιοσύνθεσης φερομονών φύλου εντόμων και άλλων σημειοχημικών ουσιών (αλλομόνες, καϊρομόνες).

Ως απόρροια της ερευνητικής μου πορείας, σημαντικό ορόσημο αποτελεί η συμμετοχή μου στο ευρωπαϊκό έργο OLEFINE H2020 που εστιάζει στη βιολογική παραγωγή φερομονών μέσω ζυμομυκήτων. Πρόκειται για μία ρηξικέλευθη (break-through) τεχνολογία, ώστε να οι φερομόνες να καταστούν μια προσιτή και οικονομικά εναλλακτική λύση στα χημικά εντομοκτόνα, που είναι επιβλαβή για τον αγρότη, τον καταναλωτή και το περιβάλλον.

(2) Μελέτη των χημικών και φυσιολογικών παραγόντων που επηρεάζουν τις σχέσεις εντόμων-φυτών ξενιστών. Απομόνωση και προσδιορισμός της δομής βιολογικά ενεργών δευτερογενών μεταβολιτών (σημειοχημικών) των φυτών-ξενιστών, που επηρεάζουν τη βιολογία και τη συμπεριφορά των εντόμων παρασίτων τους.

(3) Ανάπτυξη τεχνολογίας βραδείας και ελεγχόμενης απελευθέρωσης πτητικών ουσιών. Οι φερομόνες (βιολογικά ενεργές ουσίες) κατά κανόνα είναι πτητικές και ευαίσθητες χημικές ενώσεις, με αποτέλεσμα η βιολογική τους δράση να είναι περιορισμένης διάρκειας. Επομένως για να χρησιμοποιηθούν σε προγράμματα διαχείρισης πληθυσμών εντόμων πρέπει να τυποποιηθούν κατάλληλα, ώστε ο ρυθμός απελευθέρωσής τους να είναι ελεγχόμενος και τα μόρια της φερομόνης να προστατεύονται από πιθανές οξειδώσεις ή διασπάσεις, που προκαλούνται από την υπεριώδη ακτινοβολία και άλλους φυσικούς παράγοντες. Το ίδιο ισχύει και για άλλες πτητικές βιοενεργές ουσίες φυσικής προέλευσης όπως σημειοχημικές ουσίες (infochemicals) ενώσεις για τις οποίες υπάρχει μεγάλο οικονομικό ενδιαφέρον στα πλαίσια της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Εντόμων. Το αντικείμενο της δραστηριότητας αυτής είναι η ανάπτυξη τεχνολογίας συστημάτων ελεγχόμενης απελευθέρωσης και προστασίας φερομονών και βιοενεργών ουσιών φυτικής προέλευσης. Ως τέτοια εξετάζονται και χρησιμοποιούνται βιοαποικοδομήσιμα υλικά τα οποία δεν ρυπαίνουν το περιβάλλον και ως εκ τούτου είναι σε πλεονεκτική θέση έναντι άλλων συνθετικών πολυμερών που χρησιμοποιούνται για τον σκοπό αυτό.

Η δραστηριότητα επεκτείνεται και στη χρησιμοποίηση εξειδικευμένων μεμβρανών και άλλων νανοϋλικών σε συνεργασία με Ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς αλλά και εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο χώρο της «Πράσινης» Αγροβιοτεχνολογίας.

(4) Ανάπτυξη περιβαλλοντικά συμβατών μεθόδων ελέγχου πληθυσμού επιβλαβών εντόμων. Έντομα όπως τα: *Bactrocera oleae*, *Prays oleae*, *Sesamia nonagrioides*, *Eurytoma amygdali*, *Palpita unionalis*, *Agriotes sp*, *Zeuzera pyrina*, *Tuta absoluta*, *Helicoverpa armigera*, *Lobesia botrana*, *Ostrinia nubilalis*, *Plutella xylostella*, είναι παράσιτα καλλιεργειών μεγάλης οικονομικής σημασίας για τη χώρα μας, αλλά και για όλες τις Μεσογειακές χώρες, όπως τα *Plodia interpunctella*, *Rhynchophorus ferrugineus*, *Marchalina hellenica* *Thaumetopoea pityocampa* αλλά και τα υγειονομικού ενδιαφέροντος *Culex sp* και *Anopheles gambiae*. Η αντιμετώπισή τους γίνεται με χημικά εντομοκτόνα, με αποτέλεσμα τη ρύπανση του περιβάλλοντος, την ανάπτυξη ανθεκτικότητας από τα έντομα και τη δυσμενή επίδραση στο οικοσύστημα γενικότερα. Στόχος της δραστηριότητας αυτής είναι η μελέτη της χημικής οικολογίας των εντόμων τόσο σε εργαστηριακές δοκιμές (ηλεκτροφυσιολογικές μελέτες, πειράματα συμπεριφοράς κ.α.) όσο και σε πειράματα πεδίου (παρακολούθηση πληθυσμών, μαζική παγίδευση και παρεμπόδιση συζεύξεων).

Ενδοσυμβιωτικά βακτήρια εντόμων:

Απομόνωση βακτηρίων από Δίπτερα έντομα και μελέτη της σχέσης συμβίωσης-αμοιβαιότητας με τα έντομα-ξενιστές τους.

Τα έντομα χρησιμοποιούν θρεπτικούς πόρους από το περιβάλλον τους με τη βοήθεια συμβιωτικών βακτηρίων. Οι μικροοργανισμοί έχουν μεταβολικούς μηχανισμούς που δεν υπάρχουν στα έντομα με αποτέλεσμα να λειτουργούν ως «μικροβιακοί μεσάζοντες» δίνοντας τη δυνατότητα στα έντομα να ξεπερνούν τους βιοχημικούς φραγμούς των φυτοφάγων. Επίσης προσφέρουν προστασία από πιθανά παθογόνα και μπορούν να βοηθήσουν το έντομο-ξενιστή στον καταβολισμό επιβλαβών ουσιών όπως είναι τα αλληλοχημικά φυτικής προέλευσης και οι τοξίνες. Η μελέτη του φαινομένου της συμβίωσης-αμοιβαιότητας των βακτηρίων στα Δίπτερα: Tephritidae είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα από τη στιγμή που όπως έχει αναφερθεί μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στα προγράμματα αντιμετώπισης των εντόμων (γενετικά προγράμματα ελέγχου).

Βιοενεργές ουσίες μικροβιακής προέλευσης:

(1) Μελέτη της εντομοπαθογένειας μυκήτων που απομονώνονται από φυσικούς πληθυσμούς εντόμων. (2) Απομόνωση και προσδιορισμός της δομής εντομοτοξικών ουσιών που παράγονται από μύκητες. (3) Χρησιμοποίηση των εντομοπαθογόνων μυκήτων και των βιοενεργών μεταβολιτών τους σε προγράμματα ελέγχου πληθυσμού εντόμων. Η δραστηριότητα αυτή εντάσσεται στο ερευνητικό πεδίο στο οποίο τα τελευταία χρόνια έχει εκδηλωθεί διεθνώς μεγάλο ενδιαφέρον με σκοπό την ανάπτυξη εξειδικευμένων εντομοκτόνων βιολογικής προέλευσης (Biological Control Agents, BCAs) για το έλεγχο του πληθυσμού εντόμων μεγάλης οικονομικής σημασίας. Η απομόνωση φυσικών, εξειδικευμένων και βιοαποικοδομούμενων εντομοκτόνων για τη μείωση ή την αντικατάσταση των συνθετικών εντομοκτόνων, τη βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων, τη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας αποτελεί στόχο μεγάλης σημασίας για την παγκόσμια περιβαλλοντική πολιτική. Στα πλαίσια αυτής της δραστηριότητας έχει γίνει αρκετή πρόοδος. Ήδη έχουν απομονωθεί δύο είδη μυκήτων που παράγουν μεταβολίτες οι οποίοι εμφανίζουν ισχυρή εντομοτοξική δράση σε Δίπτερα και Λεπιδόπτερα και είναι σε εξέλιξη μελέτες για τον χαρακτηρισμό της χημικής δομής των παραγομένων βιοενεργών ουσιών.

Φυσιολογία όσφρησης και αναγνώρισης χημικών μηνυμάτων στα έντομα:

Βιοχημικές μελέτες που αφορούν στη φυσιολογία και στη χημική επικοινωνία των εντόμων. Συγκεκριμένα μελετήθηκε ο προσδιορισμός πρωτεϊνικών υποδοχέων μορίων φερομόνης σε κεραίες εντόμων γεωργικού ενδιαφέροντος (*Sesamia nonagrioides*), με σκοπό την αποσαφήνιση του τρόπου μεταφοράς των μορίων της φερομόνης από την επιφάνεια της κεραίας μέχρι τους υποδοχείς αλλά και την αντίληψη του «φερομονικού μηνύματος» από τα έντομα. Η κατανόηση του μηχανισμού δράσης είναι σημαντική για το σχεδιασμό και τη σύνθεση νέων ουσιών οι οποίες θα δεσμεύονται είτε αντιστρεπτά είτε μη αντιστρεπτά με τους υποδοχείς ή τις πρωτεΐνες που μεταφέρουν τα μόρια φερομόνης στους υποδοχείς (Pheromone Binding Proteins, PBP), και θα τροποποιούν την τριτοταγή δομή των υποδοχέων ή των PBP πρωτεϊνών, διαταράσσοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη διαδικασία σύζευξης των εντόμων. Επιπλέον μελετήθηκαν οσφρητικές λειτουργίες του *Anopheles gambiae* (συνεργασία με το εργαστήριο Μοριακής Γενετικής Εντόμων και Βιοτεχνολογία, IBE), με τον έλεγχο εκχυλισμάτων και κλασμάτων αρωματικών φυτών από τη συλλογή που διαθέτει το εργαστήριο, με τη μέθοδο της ταχείας ανίχνευσης παρουσίας προσδετών για ανασυνδυασμένες OBPs και

για οσφρητικούς υποδοχείς αλλά και για την ταυτοποίηση αγωνιστών με δράση συναφή με αυτήν του ειδικού αγωνιστή OrcoRAM2.

Βιοενεργές ουσίες φυτικής προέλευσης: Απομόνωση και ταυτοποίηση δευτερογενών μεταβολιτών (κυρίως φυτικής προέλευσης), που επιδρούν στη φυσιολογία ή τη συμπεριφορά των εντόμων (behavior modifying agents - infochemicals). Η απομόνωση φυσικών εξειδικευμένων και βιο-αποικοδομούμενων εντομοκτόνων στοχεύει στην σύγχρονη ανάγκη για τη μείωση ή την αντικατάσταση των συνθετικών εντομοκτόνων, τη βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων, τη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Οι στόχοι της ενότητας εστιάζει στον προσδιορισμό σημειοχημικών (infochemicals) και άλλων βιοενεργών μεταβολιτών φυτικής προέλευσης (φυτικής ή μικροβιακής), ως «έξυπνα» εντομοκτόνα με γεωργικό, αστικό ή υγειονομικό ενδιαφέρον (*Culex sp.*, *Anopheles gambiae*). Επιπλέον σε συνεργασία με το εργαστήριο Κυτταρικού Πολλαπλασιασμού και Γήρανσης του ΙΒΕ πραγματοποιείται έλεγχος της κυτταροστατικής/κυτταροτοξικής δράσης καθώς και της αντιοξειδωτικής δράσης φυτικών εκχυλισμάτων και των κλασμάτων τους.

Όπως καταδεικνύεται από τη δραστηριότητά μου μέσω των δημοσιεύσεών μου, της συμμετοχής μου σε ερευνητικά προγράμματα και των συνεργασιών μου με Ερευνητικά Κέντρα και Πανεπιστήμια του εσωτερικού και του εξωτερικού, η ερευνητική μου δραστηριότητα εστιάζεται στους τομείς της Αγροβιοτεχνολογίας και του Περιβάλλοντος, με σκοπό τη μείωση ή την αντικατάσταση των συνθετικών εντομοκτόνων, τη βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων, τη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Ο προσδιορισμός σημειοχημικών και άλλων δευτερογενών μεταβολιτών από φυτικούς οργανισμούς, έντομα, μύκητες και βακτήρια, ικανών να διαχειριστούν με οικολογικό τρόπο εχθρούς φυτών οικονομικής σημασίας, σε συνδυασμό με ανάπτυξη κατάλληλων μεθόδων. Στόχος είναι η ενσωμάτωσή τους σε προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης ώστε να περιοριστεί η χρήση χημικών εντομοκτόνων και POPs (Persistent Organic Pollutants) στα διαχειριζόμενα οικοσυστήματα. Ήδη η χρήση τέτοιων μεταβολιτών εφαρμόζεται σε πλήθος καλλιεργειών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Επιπλέον η ανάπτυξη συνεργασιών με ακαδημαϊκούς αλλά και βιομηχανικούς φορείς καθώς και η προσπάθεια προσέλκυσης εξωτερικής χρηματοδότησης μέσω ανταγωνιστικών ερευνητικών προγραμμάτων τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό πλαίσιο υπήρξε πάντοτε στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων μου.

2.3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Έχω αναπτύξει πολυάριθμες συνεργασίες με πολλά Ευρωπαϊκά και Διεθνή Ιδρύματα και Εταιρείες του Ιδιωτικού Τομέα στα πλαίσια Ευρωπαϊκών Ερευνητικών Προγραμμάτων αλλά και συνεργασιών εκτός αυτών. Οι συνεργασίες αυτές έχουν καταλήξει σε δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά, σε άρθρα σε διεθνή συνέδρια, σε πατέντες και σε τελικές τεχνικές εκθέσεις. Ενδεικτικά:

Ακαδημαϊκά Ιδρύματα

The Novo Nordisk Foundation Center for Biosustainability, Danmarks Tekniske Universitet, Denmark

Department of Biology, Lund University, Sweden

The Manchester Institute of Biotechnology, University of Manchester UK

Institute for Building Physics, Fraunhofer Germany

Julius Kühn-Institut, Institute of Biological Control, Darmstadt, Germany

Plant Protection Research Institute, Department of Biological Control Alexandria, Egypt

Institute de L'Olivier, Ministere d'Agriculture, Sfax, Tunisia

Instituto Politecnico de Braganca, Escola Superior Agraria de Braganca Phytotechny
Department Braganca Portugal

Universitat de Lleida. Departament of Plant Production and Forest Sciences, Lleida, Spain

Department of Biological Organic Chemistry, IIQAB, Barcelona, Spain

Department Phytopharmacie et des Mediateurs Chimiques of Phytopharmacie , INRA, Versailles, France

The Netherlands Organization for Applied Scientific Research, TNO, Netherlands

Τμήμα Γεωπονικών Επιστημών, Βιοτεχνολογίας και Επιστήμης Τροφίμων,
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Τμήμα Φαρμακευτικής ΕΚΠΑ

Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο

Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής, ΓΠΑ

Βιομηχανία - Ιδιωτικός Τομέας

BIOPHERO ApS, Denmark

BIOTREND, Portugal

NovAgrica Hellas S.A., Greece

ISCA Technologies, Inc, USA

International Company of Bioagriculture, Egypt

Sociedad Espanola de Desarrollos, Quimicos S.A. , Barcelona, Spain

ENTOMOS Company, Pau, France

Vioryl S.A., Afidnes, Greece

Hellafarm, S.A., Athens, Greece

2.4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- Επίβλεψη και εκπαίδευση προπτυχιακών φοιτητών κατά την εκπόνηση πρακτικών και διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών φοιτητών κατά την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής καθώς και μεταδιδακτορικών φοιτητών, από την Ελλάδα και το εξωτερικό που εκπονήθηκαν στο εργαστήριο Χημικής Οικολογίας και Φυσικών Προϊόντων του ΕΚΕΦΕ «Δ».

2.6.1 Διπλωματικές εργασίες:

Δήμητρα Παπαδοπούλου: «Μελέτη της βιοκτόνου δράσης σπειροκεταλών σε έντομα με βιοχημικούς μεθόδους», Τμήμα Βιολογίας, ΕΚΠΑ, 2001.

Aurélien Tellier: «Etude de pathogénicité sur *Dacus oleae* Gmelin (Diptère, Tephritidae) de trois champignons entomopathogènes : *Penicillium aurantiogriseum*, *Penicillium chrysogenum*, *Cladosporium cladosporioides*». Ecole Nationale d'Ingenieurs des Travaux Agricoles de Bordeaux, France, 2001.

Ραφαέλα Παντελέρη: «Έλεγχος εντομοκτόνου και μεταλλαξιγόνου δράσης διαφόρων χημικών ουσιών φυσικής προέλευσης σε άλλα Δίπτερα έντομα». Τμήμα Βιολογίας, Α.Π.Θ., 2013. Επιβλέπουσα σε συνεργασία με την Καθ. Π. Μαυραγάνη.

2.6.2. Διδακτορικές διατριβές:

Νίκος Σταυράκης: «Μελέτη των πτητικών δευτερογενών μεταβολιτών στις ποικιλίες της ελιάς», Τμήμα Χημείας, Α.Π.Θ., 2000.

Ηλίας Σίσκος: «Insecticidal actions of *Citrus aurantium*», Cardiff School of Biosciences, Cardiff University, 2005.

Patricia Acin Viu: «Identificación de feromonas y proteínas implicadas en la percepción feromonal de Lepidópteros plaga». Facultad de Biología, Universidad de Barcelona. Μέλος της εξωτερικής εξεταστικής επιτροπής για την κρίση της διδακτορικής διατριβής, 2009.

Νεοκλής Μανίκας: Μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής του υποψήφιου διδάκτορα με θέμα: «Ψυχοφυσιολογική – ψυχοφυσική θεώρηση των πτητικών ουσιών αρωματικών φυτικών ειδών για χρήση στους θεραπευτικούς κήπους» σε συνεργασία με το ΓΠΑ και την Ιατρική Σχολή (2018 -).

2.6.3. Μεταδιδακτορικοί φοιτητές:

Δρ. Hayder Abdelgader: Τρίμηνη παραμονή και εκπαίδευση σε θέματα τυποποίησης φερομονών για την εφαρμογή της μεθόδου παρεμπόδισης των συζεύξεων (mating disruption) σε πιλοτικά προγράμματα πεδίου και μεθόδους απομόνωσης σημειοχημικών ουσιών που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των ωοπαρασιτοειδών της οικογένειας Trichogrammidae. Federal Biological Research Centre for Agriculture and Forestry, Institute for Biological Control, Darmstadt, Germany, 2002.

Δρ. Imen Blibech Hadri: Τρίμηνη παραμονή και εκπαίδευση σε μεθόδους στα πλαίσια της μελέτης για την απομόνωση και ταυτοποίηση σημειοχημικών ουσιών με

καϊρομονική δράση σε παράσιτα του γένους *Trichogramma* για την αποτελεσματικότερη χρησιμοποίησή τους σε προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης εντόμων. Institut de l' Olivier, Sfax, Tunisia, 2008.

Δρ. Αγγελική Μαρτίνου: Συνεργασία που ξεκίνησε στο πλαίσιο του διακρατικού προγράμματος Ελλάδα-Τυνησία (ΓΓΕΤ, 2006-2008), και συνεχίστηκε μέχρι και το 2011 σε θέματα: i) Μελέτη της συμπεριφοράς ειδών του γένους *Trichogramma* (Hymenoptera, Trichogrammatidae) ως προς τη συνθετική φερομόνη του εντόμου *Prays oleae* Bern. (Lepidoptera, Hyponomeutidae) και εκχυλισμάτων από τα αρσενικά άτομα στο πλαίσιο της βιολογικής αντιμετώπισης του εντόμου», ii) Μελέτη της ανεύρεσης σημειοχημικών ουσιών από το εντομοτοξικό στέλεχος (SMU-21) του μύκητα *Mucor hiemalis* σε Ημίπτερα έντομα του γένους *Aphis* σε σύγκρισή του με εμπορικά σκευάσματα. Διερευνήθηκαν τα επίπεδα τοξικότητας των μεταβολιτών σύμφωνα με τα πρότυπα του WHO και οι διαφορετικοί τρόποι δράσης.

Δρ. Ελένη Κουτσουμπέλη: Στο πλαίσιο του έργου OLEFINE απασχολείται με τη χημική επικοινωνία οργανισμών – βιολογική προστασία οργανισμών. Ειδικότερα με τη μελέτη και αξιολόγηση σημειοχημικών που επιδρούν στη φυσιολογία ή στη συμπεριφορά των εντόμων. Ανάπτυξη και αξιολόγηση εξειδικευμένων τεχνολογιών απελευθέρωσης σημειοχημικών ουσιών, 2018- .

Δρ. Αναστασία Φύτρου: Στο πλαίσιο του έργου Sanitura απασχολήθηκε με την ανάπτυξη βιοκτόνων από ουσίες φυσικής προέλευσης (φυτά ή μικροοργανισμούς) και των μεθόδων εφαρμογής τους σε πρόγραμμα ολοκληρωμένης διαχείρισης πληθυσμών εντόμων, 2019-2020.

Πέτρη Χριστίνα Πέτση (MSc): Στο πλαίσιο του έργου OLEFINE απασχολείται με το Βιολογικό έλεγχο οργανισμών-Επίδραση σημειοχημικών στη φυσιολογία και συμπεριφορά οργανισμών. Ειδικότερα με την εγκατάσταση και συντήρηση εργαστηριακών αποικιών εντόμων. Επίδραση σημειοχημικών στη φυσιολογία και συμπεριφορά οργανισμών στο εργαστήριο και στο πεδίο, 2020-

Δασενάκη Ιωάννα (MSc): Στο πλαίσιο του έργου OPENSREEN.GR απασχολείται με την απομόνωση και προσδιορισμός βιοενεργών ουσιών φυσικής προέλευσης, 2020- .

- Διδασκαλία εργαστηριακών ασκήσεων φοιτητών στο μάθημα: «Κυτταρική και Μοριακή Βιολογία Ι» του Βιολογικού τμήματος του Α.Π.Θ.
- Σεμινάριο με θέμα «Μυκοτοξίνες, ως εργαλεία στην αντιμετώπιση επιβλαβών εντόμων», στα πλαίσια κύκλου εκπαιδευτικών σεμιναρίων του Ινστιτούτου Βιολογίας του ΕΚΕΦΕ «Δ».
- Μ. Κωνσταντοπούλου, Κ. Κούσης, Π. Τσίτουρα, Γ. Κυθραιώτη, Α. Amaral-Ψαρρή, L. Sweeners, Β. Λαμπροπούλου, Κ. Ιατρού (2012). Αρωματικά φυτά: Πηγές νέων εντομοαπωθητικών ουσιών φυσικής προέλευσης για τον περιορισμό μολυσματικών ασθενειών. Βραδιά του Ερευνητή, 28/09/2012, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα.
- Μ. Κωνσταντοπούλου, Κ. Κούσης, Π. Τσίτουρα, Γ. Κυθραιώτη, Α. Amaral-Ψαρρή, L. Sweeners, Β. Λαμπροπούλου, Κ. Ιατρού (2013). Αρωματικά φυτά: Πηγές νέων εντομοαπωθητικών ουσιών φυσικής προέλευσης για τον περιορισμό μολυσματικών ασθενειών. Βραδιά του Ερευνητή, 27/09/2013, ΕΚΕΦΕ «Δ», Αθήνα.
- Μ. Κωνσταντοπούλου: «Χημική Οικολογία και Φυσικά Προϊόντα-Περιβαλλοντικά ασφαλείς προτάσεις». Προσκεκλημένη Ομιλήτρια στο σεμινάριο με θέμα: «Εισαγωγή στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό με ΤΠΕ για μαθητές Ειδικής και Γενικής Αγωγής» 22-23/02/2014, ΕΚΕΦΕ «Δ» Αθήνα.
- Προσκεκλημένη Ομιλήτρια στην Ημερίδα “Chemical ecology and infochemicals as tools for eco-friendly pest management methods” με θέμα: «Χημική οικολογία παρασιτοειδών εντόμων και εφαρμογές στη φυτοπροστασία»: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 20 Μαρτίου 2015.
- Συμμετοχή στο ΔΠΜΣ: «Εφαρμοσμένη Βιοχημεία: Κλινική Χημεία, Βιοτεχνολογία, Αξιολόγηση Φαρμακευτικών φυτών» του ΙΒΕ με το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Πατρών.
- Συμμετοχή ως εισηγήτρια στην Εκπαιδευτική Συγκέντρωση της Α΄ Ψυχιατρικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Αιγινήτειο Νοσοκομείο, 5-11/2018) με θέμα: «Το συναπάντημα της Ψυχιατρικής Κλινικής και Έρευνας με κρίσιμες Αισθητικές και Οσφρητικές πτυχές του Περιβάλλοντος».

- Προσκεκλημένη ομιλήτρια σε workshop του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, με θέμα: «Medicinal and Aromatic Plants in Cyprus-Prospectives» με τίτλο: «Aromatic plants: source of new pest-control compounds for curtailing infectious diseases».
- Διαλέξεις στο 52^ο και 53^ο Θερινό σχολείο του ΕΚΕΦΕ «Δ»: «Χημική Οικολογία και Φυσικά Προϊόντα».
- Συμμετοχή στα Θερινά Επιστημονικά Εργαστήρια (25/6-6/7/2018) του ΙΒΕ για μαθητές Λυκείου. Τίτλος της εργαστηριακής πρότασης: «Προσδιορισμός φυσικών προϊόντων με βιοενεργή δράση ως «έξυπνα» εντομοκτόνα με γεωργικό ή υγειονομικό ενδιαφέρον».
- Συντονίστρια της συνεδρίας με θέμα: «Ψηφιακός μετασχηματισμός στον Αγροδιατροφικό τομέα» στο Athens Innovation Festival, 20-22/11, Ζάππειο, Αθήνα, ΕΒΕΑ.
- Μέλος εξωτερικών μητρώων τμημάτων ΑΕΙ
- Αξιολογήτρια σε ερευνητικές προτάσεις που υποβλήθηκαν σε προκηρύξεις: του ΙΚΥ (Υποτροφίες για υποψήφιους διδάκτορες), του ΥΠΕΘ (Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές), της ΓΓΕΤ (Μέλος της τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης του θεματικού τομέα “ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ” της Δράσης Εθνικής Εμβέλειας «Διμερής και Πολυμερής Ε&Τ Συνεργασία Ελλάδας – Ισραήλ) και του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Μέλος της τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης προτάσεων στο πλαίσιο της Προκήρυξης της Δομής Έρευνας, Καινοτομίας και Αριστείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για χορήγηση υποτροφιών σε υποψήφιους διδάκτορες).

2.5. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ερευνητική συμμετοχή στα ακόλουθα έργα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ΙΑΕΑ και Ελληνικούς Φορείς:

1996-1997: Ερευνητικό Πρόγραμμα **Value CTT-472** με θέμα: «Development of Slow Release Formulation for Behaviour Modifying Chemicals using Natural Supramolecular systems». Συντονιστής: Δρ. Β. Μαζωμένος [400.000€]

- 1997-2000: Ερευνητικό Πρόγραμμα “**Pheromaize**”CT96-1302/FAIR3 με θέμα: «Application of pheromones and other semiochemicals for pest control in maize». Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δρ. Β. Μαζωμένος [340.000 €].
- 1997-1999: Ερευνητικό Πρόγραμμα **Leonardo Da Vinci** Cont. No. Inc: 116/96 με θέμα: «Nuove Competenze Professionali Nella Lotta Biologica Integrata Assisita Dall’Elaboratore». Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δρ. Β. Μαζωμένος [25.000 €].
- 2000-2001: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Έρευνας και Τεχνολογίας (**ΕΠΕΤ II**) του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης II (1994-1999) της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης: Υποπρόγραμμα 1, Μέτρο 1.2, Τομεακού Προγράμματος Γεωργικής Βιοτεχνολογίας: «Χρησιμοποίηση Φυσικών και Γενετικά Τροποποιημένων Μικροοργανισμών στην Αντιμετώπιση του Πληθυσμού Επιβλαβών Εντόμων». Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δρ. Β. Μαζωμένος [44.400 €].
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Έρευνας και Τεχνολογίας (**ΕΠΕΤ II**) του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης II (1994-1999) της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης: Υποπρόγραμμα 1, Μέτρο 1.2, Τομεακού Προγράμματος Γεωργικής Βιοτεχνολογίας: «Ταχεία Ανίχνευση Μιμητικών και Ανταγωνιστικών Ορμονών και Άλλων Φυσιολογικών Ρυθμιστών Εντόμων σε Φυτικά Εκχυλίσματα. Σύνθεση και Χρησιμοποίησή τους σε Ολοκληρωμένα Προγράμματα Φυτοπροστασίας». Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δρ. Β. Μαζωμένος [47.000 €].
- 2001-2005: **INCO**: International Scientific Cooperation Projects (1998-2002), Contract number: “**TRIPHELIO**” ICA4-CT2001-10004, «Sustainable control of Lepidopterous pests in olive groves – integration of egg parasitoids and pheromones». Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δρ. Β. Μαζωμένος [350.000 €].
- 2004-2006: **IAEA Res. Contr. 13020/RBF**, Συντονισμένο Πρόγραμμα της Διεθνούς Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας: «Olive fruit fly: improving the artificial larval medium; mating time incompatibility between wild and mass-

- reared strains». Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθ. Α. Οικονομόπουλος (Πανεπιστήμιο Κρήτης)[10.000 \$].
- 2006-2008: **KOINA ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, 2005-2007, ΓΓΕΤ, Ελλάδα-Τυνησία:** «Μελέτη της συμπεριφοράς ειδών του γένους *Trichogramma* (Hymenoptera, Trichogrammatidae) ως προς τη συνθετική φερομόνη του εντόμου *Prays oleae* Bern. (Lepidoptera, Hyponomeutidae) και εκχυλισμάτων από τα αρσενικά άτομα στο πλαίσιο της βιολογικής αντιμετώπισης του εντόμου». Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δρ. Π. Μυλωνάς (Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο) [11.740 €].
- 2008-2012: Ερευνητικό Πρόγραμμα FP7-HEALTH-2007-B, **ENAROMaTIC:** «European Network for Advanced Research on Olfaction for Malaria Transmitting Insect Control». Συντονιστής: Δρ. Κ. Ιατρού [563.000 €].
- 2011-2012: Πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ "**Vouchers for SMEs**", με τίτλο Ανάπτυξη οικολογικής και αποτελεσματικής τεχνολογίας για την αντιμετώπιση της κάμπιας των πεύκων (*Thaumetopoea pityocampa*) σε αστικές και περιαστικές περιοχές. Επιστημονική Υπεύθυνη: Δρ. Μ. Κωνσταντοπούλου [7.000 €].
- 2011-2012: Πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ "**Vouchers for SMEs**", με τίτλο Έρευνα για ανάπτυξη μεθόδων για την αντιμετώπιση του νέου σοβαρού εχθρού των φοινικοειδών *Rhyhophorous ferrugineus* (Coleoptera: Curculionidae). Επιστημονική Υπεύθυνη: Δρ. Μ. Κωνσταντοπούλου [7.000 €].
- 2012-2015: Ερευνητικό πρόγραμμα "**ΘΑΛΗΣ**", Ενίσχυση της Διεπιστημονικής ή και Διδρυματικής έρευνας και καινοτομίας με δυνατότητα προσέλκυσης ερευνητών υψηλού επιπέδου από το εξωτερικό μέσω της διενέργειας βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας αριστείας»: «Γενωμική και λειτουργική προσέγγιση για την κατανόηση της ανθεκτικότητας εντόμων και ακάρεων στα εντομοκτόνα και την ανάπτυξη εφαρμογών για την αντιμετώπισή της». Επιστημονικός Υπεύθυνος: Κ. Ιατρού [90.000 €].

- 2018-2022 **HORIZON 2020**, BIOTEC-06-20417, H2020-NMBP-2016-2017: **OLEFINE** “Oleaginous yeast platforms for Fine chemicals”. Επιστημονική Υπεύθυνη: Δρ. Μ. Κωνσταντοπούλου [441,311 €].
- 2018-2021 **OPENSREEN-GR**: Ερευνητική υποδομή ανοικτής πρόσβασης για στοχευόμενες τεχνολογίες σάρωσης και ανακάλυψη βιοδραστικών μορίων για την προστασία της Υγείας, της Κτηνοτροφίας, της Γεωργίας και του Περιβάλλοντος, χρηματοδοτούμενο από τη ΓΓΕΤ (Δράση Ενίσχυση των Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», ΕΣΠΑ 2014-2020). Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δρ. Δ. Κλέτσας. Χρηματοδότηση Εργαστηρίου [20.000€]
- 2017-2021 **SANITURA** (ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ), χρηματοδοτούμενο από τη ΓΓΕΤ (Δράση Στρατηγικής Ανάπτυξης Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», ΕΣΠΑ 2014-2020). Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δρ. Δ. Κλέτσας [740.000€] Χρηματοδότηση Εργαστηρίου [24.140€]
- 2020-2023 **HORIZON 2020**, Bio Based Industries Joint Undertaking, **PHERA** “Pheromones for Row crop Applications” (Subcontractor της Novagric Hellas) Επιστημονική Υπεύθυνη: Δρ. Μ. Κωνσταντοπούλου [45.000€]
- 2022-2024 **Opti new -AromaQ** Identification of Medicinal/Aromatic Plants properties and improving quality, nutritive value and storability of fresh and dry products to support SME competitiveness, The Research and Innovation Foundation Programmes for Research, Technological Development and Innovation, CYPRUS. Επιστημονική Υπεύθυνη: Δρ. Μ. Κωνσταντοπούλου
- 2022-2027 **HORIZON EUROPE**, HORIZON-CL6-2021-FARM2FORK-01-15, **FEAST** (Food systems that support transitions to hEalthy And Sustainable dieTs), (Total budget 12 million€ and 36 partners). Επιστημονική Υπεύθυνη: Δρ. Μ. Κωνσταντοπούλου

Στα πλαίσια του Research of **SMEs – Call ID “FP7”** υποβλήθηκε η ερευνητική πρόταση με τίτλο: «Insect pest control in vineyards and olive groves with entomopathogenic agents (nematodes bacteria and fungi) and pheromones», **SME-2008-1 Proposal N 232317 – ENTOMOBIO**. Η πρόταση εγκρίθηκε με βαθμολογία 13,5/15 και ξεκίνησε η διαδικασία των διαπραγματεύσεων (negotiation). Στην κοινοπραξία συμμετείχα ως Επιστημονική Υπεύθυνη της ερευνητικής ομάδας του ΙΒΕ, ΕΚΕΦΕ «Δ» μαζί με άλλες πέντε ερευνητικές ομάδες της Ευρώπης και της Β. Αφρικής καθώς και 3 εταιρείες (Γερμανία, Ιταλία και Ελλάδα). Η χρηματοδότηση του προγράμματος δεν τελεσφόρησε λόγω της συνολικής άρνησης των εταιρειών να αποδεχθούν τους όρους της ΕΕ.

2.6. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Μέλος της οργανωτικής επιτροπής του Διεθνούς συνεδρίου 25th Anniversary Jubilee Meeting of the IOBC-WPRS Group «Use of Pheromones and Other Semiochemicals in Integrated Control»: Samos, Greece September 25-29, 2000.

Μέλος της οργανωτικής επιτροπής του 7^{ου} IOBC/WPRS συνεδρίου για την «Ολοκληρωμένη Προστασία των ελαιοκαλλιεργειών», Καλαμάτα, Ελλάδα, 11-14 Μαΐου 2015.

Μέλος της οργανωτικής επιτροπής διεκδίκησης του XXVI Διεθνούς Εντομολογικού Συνεδρίου 2020, για την Ελλάδα.

Μέλος της διεθνούς επιτροπής προγράμματος του 10th International Workshop on the “Molecular Biology and Genetics of the Lepidoptera”, Κρήτη, Αύγουστος, 19-25, 2018.

Μέλος της οργανωτικής επιτροπής διεκδίκησης του XII Ευρωπαϊκού Εντομολογικού Συνεδρίου 2022, για την Ελλάδα.

Μέλος της επιστημονικής επιτροπής οργάνωσης του XII Ευρωπαϊκού Εντομολογικού Συνεδρίου Κρήτη 2023.

2.7. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Αγγλικά (Άριστα), Γαλλικά (Καλά)

2.8. ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

- Πανελλήνια Ένωση Βιοεπιστημόνων (Π.Ε.Β.).
- Ελληνική Εταιρεία Βιολογικών Επιστημών (Ε.Ε.Β.Ε.)
- Εντομολογική Εταιρεία Ελλάδος (Ε.Ε.Ε)
- Entomological Society of America (E.S.A)

2.9. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- * Μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας της Αττικής (ΠΣΕΚ-Α) (2017-2022).
- * Εκπρόσωπος της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών στο Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΕΚ) (2019-)
- * Εκπρόσωπος Ερευνητών/ΕΛΕ στο ΔΣ του ΕΚΕΦΕ «Δ» (2019-2021).
- * Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΙΒΕ (2018-2020)
- * Μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΙΒΕ (2016-2018, 2020-2022).
- * Μέλος της επιτροπής Διοίκησης και Διαχείρισης Προσωπικού του ΔΣ του ΕΚΕΦΕ «Δ».
- * Μέλος της επιτροπής Πολιτιστικών και Περιβάλλοντος του ΔΣ του ΕΚΕΦΕ «Δ».
- * Μέλος της επιτροπής ενδιάμεσης αξιολόγησης του Δ/ντή ΙΒΕ (2019).
- * Συντονίστρια της επιτροπής διατύπωσης γνώμης των Ερευνητών/ΕΛΕ του ΕΚΕΦΕ «Δ». για τη θέση του Δ/ντή του ΕΚΕΦΕ «Δ». (2016).
- * Μέλος της επιτροπής διατύπωσης γνώμης των Ερευνητών/ΕΛΕ για τη θέση του Δ/ντή του ΙΒΕ (2010).
- * Μέλος της επιτροπής εξετάσεων για την επιλογή Υποτρόφων Μεταπτυχιακών Υποψηφίων Διδασκτόρων (ΥΜΥΔ) στο Ι.Β. (2010).
- * Υπεύθυνη λειτουργίας της μονάδας παροχής υπηρεσιών Confocal Microscope του ΙΒΕ (2005-2006).
- * Υπεύθυνη ακτινοπροστασίας του εργαστηρίου του ΙΒΕ που διαθέτει πηγή Co-60, ενεργότητας 5470 Ci (2004-).
- * Πρόεδρος του ΔΣ της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών (2015-
- * Γενική Γραμματέας του ΔΣ της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών (2012-2015)
- * Πρόεδρος του ΔΣ του Συλλόγου Ερευνητών Δημοκρίτου (2011-2017)

- * Γενική Γραμματέας του ΔΣ του Συλλόγου Ερευνητών Δημοκρίτου (2009-2011).
- * Πρόεδρος του Διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου Μεταπτυχιακών Φοιτητών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» (1995-1996).
- * Μέλος του Συμβουλίου Εκπαίδευσης του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» (1994-1995).
- * Μέλος του Διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου Μεταπτυχιακών Φοιτητών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» (1992-1994).

2.10. ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Κριτής στα διεθνή *Chemosphere*
Journal of Agricultural and Food chemistry
Pest Management Science
Journal of Chromatography B
PLoS ONE
Entomologia Experimentalis et Applicata
Journal of Pest Science
Bulletin of Insectology
Journal of Applied Entomology
Crop Protection
Insect Science
Bulletin of Entomological Research
Fruits
Psyche: A Journal of Entomology
Journal of Entomology and Nematology
Entomologia Hellenica
Agronomy for Sustainable Development
Journal of Entomology and Nematology
Journal of Chemistry

Journal of Medicinal Plant Research

Research in Veterinary science

African journal of agricultural research

Journal of essential oil bearing plants

Insects

- * Topic Editor του Open Access Journal *Insects*
- * Review Editor for Chemical Ecology in *Frontiers in Ecology and Evolution*
- * Special Issue Editor of Special Issue of Agronomy: "Medicinal and Aromatic Plants (MAPs): The Connection between Cultivation Practices and Biological Properties"
- * Μέλος της επιτροπής αξιολόγησης υποψηφιότητας για το βραβείο TWAS: «The Academy of Science for developing world» 2010 στο πεδίο της Αγροβιοτεχνολογίας.

2.11. ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Iatrou, K., Guerin P.M., Kröber, T. and **Konstantopoulou, M.** (2017). Methods, compounds and compositions for repelling insects and/or arachnids. USA Patent No. 9615585 B2 (from PCT/EP2014/055170), Priority date 14/03/2013.

Iatrou, K., Guerin P.M., Kröber, T. and **Konstantopoulou, M.** (2018). Methods, compounds and compositions for repelling insects and/or arachnids. European Patent Publication No. 20160029643 (from PCT/EP2014/055170) filed 27/02/2017. EP Patent Application Serial No. 14712237.8 (UEINS1-0008EP).

2.12. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ/ΒΡΑΒΕΙΑ

Βραβείο από το ΕΒΕΑ και την Περιφέρεια Αττικής για τη καινοτομική δραστηριότητα σε ερευνητικό και επιχειρηματικό επίπεδο, 13/11/2018.

3. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

3.1. ΔΙΑΤΡΙΒΗ

1997. Θέμα: «Τεχνητή εκτροφή και Βιοχημικές αλλαγές στο Δάκο της ελιάς *Bactrocera (Dacus) oleae* (Gmel). Στελέχη *Adh*: Ποιότητα, Διατροφή».

3.2. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

1. **Konstantopoulou, M.A.**, A.P. Economopoulos and A.G. Manoukas, 1996. Olive fruit fly (Diptera: Tephritidae) ADH-allele selected under artificial rearing produced bigger flies than the other ADH alleles. *Journal of Economic Entomology* 89(6): 1387-1391.
2. **Konstantopoulou M.A.** and A.P. Economopoulos 1997. Flight away from emergence site of wild and artificially reared olive fruit flies: effect of incoming light direction and intensity. *Journal of Applied Entomology* 121: 517-520.
3. Hungerford, N., B.E. Mazomenos, **M. Konstantopoulou**, F. Krokos, G.E. Haniotakis, A. Hubener, M.T. Fletcher, C.J. Moore, J.J. De Voss, and W. Kitching 1998. Biogenesis of sex pheromones in the female olive-fly. *Chemical Communications* 8: 863-866.
4. **M. A. Konstantopoulou**, A. P. Economopoulos, and D. G. Raptopoulos, 1999. Artificial rearing antimicrobials as selecting factors of *Adh* alleles in *Bactrocera (Dacus) oleae* (Diptera: Tephritidae). *Journal of Economic Entomology* 92(3): 563-568.
5. Krokos F.D., **M A Konstantopoulou** and B.E Mazomenos 2001. Alkadienes and alkenes, sex pheromone components of the almond seed wasp *Eurytoma amygdali*. *Journal of Chemical Ecology* 27(11): 2169-2181.
6. **M A Konstantopoulou**, Krokos F.D., and B.E Mazomenos 2002. Chemical stimuli from corn plants affect host selection and oviposition behavior of *Sesamia nonagrioides* (Lepidoptera: Noctuidae). *Journal of Economic Entomology* 95(6): 1289-1293.
7. R. Albajes, **M. Konstantopoulou**, O. Etchepare, M. Eizaguirre, B. Frérot, A. Sans, F. Krokos, A. Améline, B. Mazomenos, 2002. Mating disruption of the corn borer

- Sesamia nonagrioides* (Lepidoptera: Noctuidae) using sprayable formulations of pheromone. *Crop Protection*. 21: 217-225.
8. F. Krokos, A. Ameline, J. Bau, A. Sans, **M. Konstantopoulou**, B Frerot, A, Guerrero, M. Eizaguirre, C. Malosse, O. Etchepare, R. Albajes, & B.E. Mazomenos, 2002. Comparative studies of female sex pheromone components and male response of the corn stalk borer *Sesamia nonagrioides* in three populations. *Journal of Chemical Ecology* 28(7): 1463-1472.
 9. M.T. Fletcher, B.E. Mazomenos, J.H. Georgakopoulos, **M.A. Konstantopoulou**, B.J. Wood, J.De Voss, and W. Kitching, 2002. Sex pheromone biosynthesis in the female olive fruit-fly. Double labelling from [¹⁸O₂]-dioxygen into 1,7-dioxaspiro[5.5]undecane. *Chemical Communications* 12: 1302-1303.
 10. **Konstantopoulou M.** and D. Raptopoulos, 2003. Alcohol dehydrogenase allele frequencies in *Bactrocera oleae* (Dipt., Tephritidae): effect of ethanol addition in larval diet. *Journal of Applied Entomology* 127: 243-247.
 11. **M. A. Konstantopoulou**, Krokos F.D., and B.E Mazomenos 2004. Chemical composition of corn leaf essential oils and their role in the oviposition behavior of *Sesamia nonagrioides* females. *Journal of Chemical Ecology* 30(11): 2243-2256.
 12. Brett D. Schwartz, Christopher S. P. McErlean, Mary T. Fletcher, Basilis E. Mazomenos, **Maria A. Konstantopoulou**, William Kitching, and James J. De Voss, 2005. Spiroacetal Biosynthesis: (±)-1,7-Dioxaspiro[5.5]undecane in *Bactrocera cacuminata* and *Bactrocera oleae* (Olive Fruit Fly). *Organic Letters* 7(6): 1173-1176.
 13. **Konstantopoulou M.** and B. Mazomenos, 2005. Evaluation of *Beauveria bassiana* and *B. brongniartii* strains and four wild-type fungal species against adults of *Bactrocera oleae* and *Ceratitidis capitata*. *Biocontrol* 50: 293-305.
 14. Annette Herz, Sherif A. Hassan, Esmat Hegazi, Feeby N. Nasr, Ali A. Youssef, W. E. Khafagi, Essam Agamy, Mohieddine Ksantini, Taieb Jardak, Basilis E. Mazomenos, **Maria A. Konstantopoulou**, Laura Torres, Fátima Gonçalves, Albino Bento and José A. Pereira, 2005. Towards sustainable control of lepidopterous pests in olive cultivation. *Gesunde Pflanzen* 57: 117-128.
 15. **Konstantopoulou M. A.**, D. G. Raptopoulos, N. G. Stavrakis and B. E. Mazomenos, 2005. Microflora Species and Their Volatile Compounds Affecting the Development

- of an Alcohol Dehydrogenase Homozygous Strain (*Adh-I*) of *Bactrocera (Dacus) oleae* (Diptera:Tephritidae). *Journal of Economic Entomology* 98(6): 1943-1949.
16. **Konstantopoulou M.**, H. Pratsinis, D. Kletsas and Mazomenos B., 2006. Pheromone binding protein and general odorant binding protein of *Sesamia nonagrioides* (Lepidoptera: Noctuidae): Sex and diel dependent expression. *Entomologia Experimentalis et Applicata* 119(2): 129-136.
17. **M. Konstantopoulou**, P. Milonas and B.E. Mazomenos, 2006. Partial Purification and Insecticidal Activity of Toxic Metabolites Secreted by a *Mucor hiemalis* Strain (SMU-21) against Adults of *Bactrocera oleae* and *Ceratitis capitata* (Diptera: Tephritidae) *Journal of Economic Entomology* 99(5): 1657-1664.
18. E.M. Hegazi, **M. Konstantopoulou**, P. Milonas, A. Herz, W.E. Khafagi, A. Zaitun, S. Mostafa, I. Helal and S. El-Kemny, B.E. Mazomenos, 2007. Mating disruption of the jasmine moth *Palpita unionalis* (Lepidoptera: Pyralidae) using the two pheromone components blend: A case study over three consecutive olive growing seasons in Egypt. *Crop Protection* 26: 837-844.
19. Siskos E.P., **M.A. Konstantopoulou**, B.E. Mazomenos and M. Jervis, 2007. Insecticidal activity of *Citrus aurantium* fruit, leaf and shoot extracts against adult olive fruit flies (Diptera: Tephritidae). *Journal of Economic Entomology* 100(4): 1215-1220.
20. Siskos E.P., B.E. Mazomenos and **M.A. Konstantopoulou**, 2008. Isolation and Identification of insecticidal components from *Citrus aurantium* fruit peel extract. *Journal of Agricultural and Food Chemistry* 56(14): 5577-5581.
21. Hegazi E.M., **M.A. Konstantopoulou**, A. Herz, B.E. Mazomenos, W.E. Khafagi, E. Agamy, A. Zaitun, G.M. Abd El-Aziz, S. Showiel, S.M. Abdel-Rahman, 2009. Is mating disruption effective in controlling the olive moth, *Prays oleae*? *Crop Protection* 28: 181-189.
22. Siskos E.P., **M.A. Konstantopoulou** and B.E. Mazomenos, 2008. Insecticidal activity of *Citrus aurantium* peel extract against of *Bactrocera oleae* and *Ceratitis capitata* adults (Diptera: Tephritidae). *Journal of Applied Entomology* 133: 108-116.

23. Milonas P., B.E. Mazomenos, and **M. Konstantopoulou**, 2009. Kairomonal effect of sex pheromone components of two Lepidopteran olive pests on *Trichogramma* wasps. *Insect Science* 16: 131-136.
24. Hegazi, E., Khafagi, W. E., **Konstantopoulou, M.**, Raptopoulos, D., Tawfik, H., Abd El-Aziz, G. M., Abd El-Rahman, S. M., Atwa, A., Aggamy, E., Showeil, S. 2009. Efficient Mass-Trapping Method as an Alternative Tactic for Suppressing Populations of the Leopard Moth, (Lepidoptera: Cossidae). *Annals of Entomological Society of America* 102(5): 809-818.
25. Milonas P. G., A.F. Martinou, D. Ch. Kontodimas, F. Karamaouna, and **M. A. Konstantopoulou**, 2009. Attraction of Different *Trichogramma* Species to Olive Moth Sex Pheromone. *Annals of Entomological Society of America* 102(6): 1145-1150.
26. Hegazi, E. M., W. E. Khafagi, **M. A Konstantopoulou**, D. Raptopoulos, S. Shweilb, S. Abd El-Rahman, A. Atwa , S.E. Ali and H. Tawfik, 2010. Suppression of Leopard Moth, *Zeuzera pyrina* L. (Lepidoptera: Cossidae) Populations in Olive Trees in Egypt Through Mating Disruption. *Journal of Economic Entomology*, 103(5): 1621-1627.
27. Milonas Panagiotis G., Dimitris, Ch. Kontodimas, Antonios Michaelakis, Dimitris G. Raptopoulos, **Maria A. Konstantopoulou**, 2010. Optimization of pheromone trapping method for click beetles, (*Agriotes* sp.) in Greece. *Phytoparasitica* 38: 429-434.
28. Hegazi M. Esmat, **Maria A. Konstantopoulou**, Annette Herz, Wedad E. Khafagi, Essam Agamy, Sania Showiel, Atwa Atwa, Gehan M., Abd El-Aziz and Safaa M. Abdel-Rahman, 2011. Seasonality in the occurrence of two lepidopterous olive pests in Egypt. *Insect Science* 18: 565-574.
29. Hegazi E., W. Khafagi, A. Herz, **M. Konstantopoulou**, S. Hassan, E. Agamy, G. Abd El-Aziz, S. Ali, S. Showeil, 2012. Dispersal and field progeny production of *Trichogramma* species released in olive orchard in Egypt. *Biocontrol* 57: 481-492.
30. Hegazi E.M., **M.A. Konstantopoulou**, W.E. Khafagi A. Herz, D.G. Raptopoulos, E. Agamy, G. Abd El-Aziz, S. E. Ali, S. Abdel-Rahman, 2012. The population trend of *Palpita unionalis* in different olive varieties. *Phytoparasitica* 40:451-459.

31. Kimbaris A.C., G Koliopoulos, A. Michaelakis, and **M.A. Konstantopoulou**, 2012. Bioactivity of *Dianthus caryophyllus*, *Lepidium sativum*, *Pimpinella anisum*, and *Illicium verum* essential oils and their 6 major components against the West Nile vector *Culex pipiens*. *Parasitology Research* 111:2403-2410.
32. Hegazi E, Shlyter F., Khafagic W., and Atwad A., Agamy E, **Konstantopoulou M.** (2015). Population dynamics and economic losses caused by *Zeuzera pyrina*, a cryptic wood-borer moth, in an olive orchard, Egypt. *Agricultural and Forest Entomology* 17: 9-19.
33. Hegazi E, Schlyter F., Khafagi W., **Konstantopoulou M.**, Agamy E., Atwa A. and Gadelhak G. (2016). Interaction between the leopard moth borer and olive varieties: Associational Resistance at work. *International Research Journal of Agricultural Science and Soil Science* 6(1): 8-19.
34. Kikionis Stefanos, Efstathia Ioannou, **Maria Konstantopoulou**, Vassilios Roussis (2017). Electrospun micro/nanofibers as controlled release systems for pheromones of *Bactrocera oleae* and *Prays oleae*. *Journal of Chemical Ecology* 43: 254-262.
35. Kröber Thomas, Konstantinos Koussis, Martine Bourquin, Panagiota Tsitoura, **Maria Konstantopoulou**, Taiwo S. Awolola, Francesca R. Dani, Huili Qiao, Paolo Pelosi, Kostas Iatrou and Patrick M. Guerin (2018) Odorant-binding protein-based identification of natural spatial repellents for the Africa malaria mosquito *Anopheles gambiae*. *Insect Biochemistry and Molecular Biology* 96: 36-50.
36. Michaelakis Antonios, Eirini Anastasaki, Panayiotis G. Milonas, Dimitrios P. Papachristos, Dimitris Kontodimas, C.M. Pontikakos, Dimitris G. Raptopoulos, Nikos A. Babilis and **Maria A. Konstantopoulou** (2020) Efficacy of communication disruption of *Thaumetopoea pityocampa* (Lepidoptera: Thaumetopoeidae) with low pheromone load formulation. *Hellenic Plant Protection Journal* 13: 42-53.
37. Holkenbrink C., Ding B.J., Wang H.L., Dam M.I., Petkevicius K., Kildegaard, Leonie Wenning K.R., Sinkwitz Ch., Lorántfy B., Koutsoumpeli E., França L., Pires M., Bernardi C., Urrutia W., Mafra-Neto A., Ferreira B.S., Raptopoulos D., **Konstantopoulou M.**, Löfstedt Ch., Borodina I. 2020. Production of moth pheromones for pest control by yeast fermentation. *Metabolic Engineering* 62: 312-321.

38. Petkevicius Karolis, Koutsoumpeli Eleni, Betsi Petri Christina, Ding Bao-Jian, Kildegaard Kanchana Rueksomtawin, Jensen Hilbert, Mezo Nora, Mazziotta Andrea, Gabrielsson Anders, Sinkwitz Christina, Lorantfy Bettina, Holkenbrink Carina, Löfstedt Christer, Raptopoulos Dimitris, **Konstantopoulou Maria**, Borodina Irina, 2021. Biotechnological production of the European corn borer sex pheromone in the yeast *Yarrowia lipolytica*. *Biotechnology Journal* <https://doi.org/10.1002/biot.202100004>.
39. Chrysargyris Antonios, Xylia Panayiota, Koutsoumpeli Eleni, Fytrou Anastasia **Maria Konstantopoulou**, Nikolaos Tzortzakis, 2021 Organic Cultivation and Deficit Irrigation Practices to Improve Chemical and Biological Activity of *Mentha spicata* Plants. *Agronomy* 11, 599 <https://doi.org/10.3390/agronomy11030599>
40. Dasenaki, I.; Betsi, P.-C.; Raptopoulos, D.; **Konstantopoulou, M.** Insecticidal Effect of *Pistacia lentiscus* (Anacardiaceae) Metabolites against *Lobesia botrana* (Lepidoptera: Tortricidae). *Agronomy* 2022, 12, 755 <https://doi.org/10.3390/agronomy12040755>

3.3. ΑΛΛΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΚΡΙΣΗ

1. Νεοφύτου Ε., Θωμόπουλος Γ., **Κωνσταντοπούλου Μ.** και Αλαχιώτης Σ., 1989. Ενδοπυρηνικά σωματίδια σε κύτταρα σιαλογόνων αδένων προνυμφών υβριδίων ειδών *Drosophila*. 11^ο Επιστημονικό Συνέδριο Ε.Ε.Β.Ε., Κομοτηνή. Πρακτικά: 53- 55.
2. Θωμόπουλος Γ., **Κωνσταντοπούλου Μ.** και Νεοφύτου Ε., 1989. Λεπτή δομή των σιαλογόνων αδένων προνυμφών υβριδίων ειδών *Drosophila* της υποομάδας *melanogaster*. 11^ο Επιστημονικό Συνέδριο της Ε.Ε.Β.Ε., Κομοτηνή. Πρακτικά: 191-193.
3. Νεοφύτου Ε. και **Κωνσταντοπούλου Μ.**, 1990 Μελέτη της λεπτής δομής του πλακούντα σε γυναίκες με διαβήτη εγκυμοσύνης και υδράμνιο. 12^ο Επιστημονικό Συνέδριο της Ε.Ε.Β.Ε., Μυτιλήνη. Πρακτικά: 252-253.
4. **Κωνσταντοπούλου Μ.** και Νεοφύτου Ε., 1990. Μελέτη της λεπτής δομής του πλακούντα σε γυναίκες με υπέρταση εγκυμοσύνης. 12^ο Επιστημονικό Συνέδριο της Ε.Ε.Β.Ε., Μυτιλήνη. Πρακτικά: 254-255.

5. Μανούκας Α. και **Κωνσταντοπούλου Μ.**, 1994. Μερικά βιολογικά χαρακτηριστικά του εντόμου *Z. pyrina*, L.. 4^ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο της Εντομολογικής Εταιρείας Ελλάδας (Ε.Ε.Ε.), Βόλος 1991. Πρακτικά: 219-225.
6. Ζέρβας Γ., Ζωγράφου Ε. και **Κωνσταντοπούλου Μ.**, 1994. Μερικές πλευρές της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής συμπεριφοράς της μύγας της Μεσογείου (*Ceratitis capitata*). 4^ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο της Εντομολογικής Εταιρείας (Ε.Ε.Ε.), Βόλος 1991. Πρακτικά: 127-135.
7. **Κωνσταντοπούλου Μ.** και Μανούκας Α., 1994. Επίδραση ορισμένων φαινολικών ουσιών στην εκκολαπτικότητα των αυγών του *Dacus (Bactrocera) oleae* Gmel (Dipt.: Tephritidae). 16^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Βιολογικών Επιστημών Βόλος 1994. Πρακτικά: 8.62-8.64.
8. **Κωνσταντοπούλου Μ.** και Μανούκας Α., 1995. Επίδραση παραγώγων βενζυλικής αλκοόλης στην ανάπτυξη των προνυμφών του *Dacus (Bactrocera) oleae* Gmel (Dipt.: Tephritidae). 5^ο Εντομολογικό Συνέδριο, Αθήνα 1993. Πρακτικά: 232-238.
9. Krokos F.D., **M.A. Konstantopoulou** and B.E. Mazomenos, 1999. Chemicals involved in the mating process of the almond seed wasp *Eurytoma amygdali*. IOBC/wprs Use of Pheromones and Other Semiochemicals In Integrated Control. Dachau, Sept. 21-24, 1998. Proceedings: 9-13.
10. E. Agamy, A. Bento, T. Broumas, B. Hafez, S. A. Hassan, E. Hegazi, A. Herz, T. Jardak, M. Ksantini, **M. Konstantopoulou**, B. Mazomenos, T. Moschos, F. Nasr, J.A. Pereira, L. Torres, R. Torres, A. Youssef, 2002. Field releases of egg parasitoids of the genus *Trichogramma* for the control of Lepidopterous pests in olive cultivation. *Egg Parasitoids News*, IOBC, No 14: 34-35.
11. B.E Mazomenos, **M.A. Konstantopoulou**, D. Stefanou, S. Scareas, and L. C. Tzeiranakis, 2002. Female Calling Behaviour and Male Response to the Synthetic Sex Pheromone Components of *Palpita unionalis* [Lepidoptera: Pyralidae]. 25th Anniversary Jubilee Meeting of the IOBC-WPRS Group "Use of Pheromones and Other Semiochemicals in Integrated Control": Samos, Greece September 25-29, 2000. Proceedings: 203-211.
12. Krokos F., **Konstantopoulou M** and Mazomenos B., 2002. Chemical characterization of corn plant volatiles by different extraction techniques and the

role of potent chemicals in the reproductive behaviour of the corn stalk borer *Sesamia nonagrioides* (Lef.). 25th Anniversary Jubilee Meeting of the IOBC-WPRS Group «Use of Pheromones and Other Semiochemicals in Integrated Control»: Samos, Greece. Proceedings: 287-294.

13. Milonas P., **M. Konstantopoulou**, and B. E. Mazomenos, 2003. Kairomonal effect of sex pheromones and plant volatiles to *Trichogramma oleae*. *Egg Parasitoids News*, IOBC, No 15: 18-19.
14. Hegazi E.M., Agamy E., Hassan S., Herz A., Khafagi W., Swowel S., Abo-Abdala L., Zitone A., Hafez M., El-Shazly A., El-Menshawy A., Karam H., El-said S., Khamis N., El-Kemny S., **Konstantopoulou M.**, Mazomenos B.E., 2003. Preliminary study on the combined effect of mating disruption and inundative releases of *Trichogramma evanescens* against the olive moth, *Prays oleae*. *Egg Parasitoids News*, IOBC, No 15: 27.
15. Herz A., Hassan S., Hegazi E., Hafez B., Nasr F., Youssef A., Ksantini M., Jardak T., **Konstantopoulou M.**, Mazomenos B., Torres L., Pereira J.A., Bento A., 2003. Biodiversity of *Trichogramma* in olive groves. *Egg Parasitoids News*, IOBC, No 15: 12.
16. Milonas P., **M. Konstantopoulou**, and B. E. Mazomenos, 2004. Kairomonal effect of *Prays oleae* (Lepidoptera, Yponomeutidae), *Palpita unionalis* (Lepidoptera, Pyralidae) sex pheromone components and *P. unionalis* extracts to *Trichogramma cordubensis* (Hymenoptera, Trichogrammatidae). *Egg Parasitoids News*, IOBC, No 16: 15-16.

3.4. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ¹

1. **Konstantopoulou M.**, Manoukas A. and Hatzopoulos P., 1996. Influence of variety and maturation of *Olea europaea* L. fruit, on *Bactrocera (Dacus) oleae* (Gmel.) (Diptera: Tephritidae) alcohol dehydrogenase allele frequencies. XX International Congress of Entomology, Firenze, Italy, August 25-31, 1996. Abstract: 708.
2. **Κωνσταντοπούλου Μ.**, Δ. Ραπτόπουλος, Ν. Σταυράκης και Β. Μαζωμένος, 1998. Μικροοργανισμοί ως επιλεκτικοί παράγοντες των αλληλόμορφων της αλκοολικής

¹ Οι περιλήψεις 5, 12, 52 και 53 από τα αντίστοιχα Διεθνή συνέδρια δημοσιεύτηκαν σε Διεθνή περιοδικά αναγνωρισμένου κύρους.

- αφυδρογονάσης του δάκου της ελιάς [*Bactrocera oleae* (Gmel.)]. 20^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Βιολογικών Επιστημών: Σάμος, Μάιος 28-31, 1998. Πρακτικά: 153-154.
3. Krokos F.D., **M A Konstantopoulou** and B.E Mazomenos, 1998. Chemicals involved in the mating process of the almond seed wasp. Scents in orchards: Symposium on plant and insect semiochemicals from orchard Environments: Dachau, Germany Sept. 21-24, 1998. Abstract: 10.
 4. Μανούκας Α., Ε. Ζωγράφου και **Μ. Κωνσταντοπούλου**, 1999. Επίδραση ορισμένων αλληλοχημικών ουσιών στο Δάκο της ελιάς. 8^ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Χαλκίδα, Νοέμβριος 2-5, 1999. Πρακτικά: 24.
 5. **M A Konstantopoulou**, F.D Krokos, H. Pratsinis, D. Kletsas and B.E Mazomenos, 2002. Pheromone Binding Protein of *Sesamia nonagrioides*. 13th International symposium Olfaction & Taste ISOT 2000 and 14th European Chemoreception Research Organization Congress ECRO 2000: Brighton, U.K July 20-24, 2000. Abstract: 204-205. (**Chemical Senses, 2001- 26(6): 792**).
 6. **M A Konstantopoulou**, B.E Mazomenos, D. Stefanou and S. Scareas, 2000. Female Calling Behaviour and Male Response to the Synthetic Sex Pheromone Components of *Palpita unionalis* [Lepidoptera: Pyralidae]. 25th Anniversary Jubilee Meeting of the IOBC-WPRS Group "Use of Pheromones and Other Semiochemicals in Integrated Control": Samos, Greece September 25-29, 2000. IOBC/wprs Bulletin Vol. 25(9) 2002. Abstract: 203.
 7. F. Krokos, **M Konstantopoulou** and B. Mazomenos, 2000. Chemical characterization of corn plant volatiles by different extraction techniques and the role of potent chemicals in the reproductive behaviour of the corn stalk borer *Sesamia nonagrioides* (Lef.). 25th Anniversary Jubilee Meeting of the IOBC-WPRS Group "Use of Pheromones and Other Semiochemicals in Integrated Control": Samos, Greece September 25-29, 2000. IOBC/wprs Bulletin Vol. 25(9) 2002. Abstract 287.
 8. **M. A. Konstantopoulou**, E. N. Zografou and B. E. Mazomenos, 2001. Susceptibility of the olive fruit fly *Bactrocera oleae* and the Mediterranean fruit fly *Ceratitidis capitata* adults to fungi species isolated from infected insects. 8th European Meeting of the IOBC/WPRS Working Group «Entomopathogens and Insect Parasitic

- Nematodes: Current Research and Perspectives in Pest Biocontrol». Kastri, Attikis, Greece 29 May- 2 June, 2001. Abstract: 48
9. V. Labropoulou, I. Douvara, **M. Konstantopoulou** and B. Mazomenos, 2001. Zygomycete *Mucor* species isolated from field collected insect larvae: Genetic analysis of five isolates by RAPD PCR and partial analysis of SSU rDNA. 8th European Meeting of the IOBC/WPRS Working Group «Entomopathogens and Insect Parasitic Nematodes: Current Research and Perspectives in Pest Biocontrol». Kastri, Attikis, Greece 29 May- 2 June, 2001. Abstract: 92.
 10. **Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου**, Βασίλειος Ε. Μαζωμένος και Aurelien Tellier, 2001. Παθογένεια φυσικών στελεχών μυκήτων και των εκχυλισμάτων τους στο δάκο της ελιάς, *Bactrocera oleae* (Δίπτερα: Tephritidae). 9ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Ιωάννινα, 13-16 Νοεμβρίου 2001. Πρακτικά: 56.
 11. Β. Μαζωμένος, **Μ. Κωνσταντοπούλου**, Β. Frerot, R. Albajes, Φ. Κρόκος, A. Guerrero και M. Guillon. Φερομόνες φύλου και άλλες σημειοχημικές ουσίες, εργαλεία ανάπτυξης περιβαλλοντικά συμβατής μεθόδου για τον έλεγχο του πληθυσμού του *Sesamia nonagrioides* (Lepidoptera: Noctuidae). 9ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Ιωάννινα, 13-16 Νοεμβρίου. Πρακτικά: 54.
 12. Araujo P.W., **Konstantopoulou M.A.**, Georgakopoulos J.H and B.E. Mazomenos, 2002. Isolation of toxic metabolites to fruit flies adults from *Mucor hiemalis* (SMU-21). **Envir. Sc. Pollus. Res. (special issue 3/2002)** 8th FECS Conference on Chemistry and the Environment. Athens, Greece, 31 Aug. to 4 Sept. 2002. Abstract: 246.
 13. **Konstantopoulou M. A.** & B.E. Mazomenos, 2002. Pathogenicity of *Mucor hiemalis* on *Bactrocera oleae* and *Ceratitidis capitata*. VIIth European Congress of Entomology, Thessaloniki, Greece. October. 7-13, 2002. Abstract: 255.
 14. **Konstantopoulou M.A.**, Araujo P. W., and B.E. Mazomenos, 2003. Toxic metabolites to *Bactrocera oleae* from *Mucor hiemalis* SMU-21 isolate. 1st European meeting of the IOBC/WPRS study group «Integrated protection of olive crops», Chania, Greece 29-31 May 2003. Abstract: 9.
 15. E. Agamy, A. Bento, B. Hafez, S. A. Hassan, E. Hegazi, A. Herz, T. Jardak, M. Ksantini, **M. Konstantopoulou**, B. Mazomenos, F. Nasr, J.A. Pereira, L. Torres, A. Youssef, 2003. TRIPHELIO, an international research project for sustainable control of Lepidopterous pests in olive groves. 1st European meeting of the IOBC/WPRS study

- group «Integrated protection of olive crops», Chania, Greece 29-31 May 2003. Abstract: 71.
16. **Konstantopoulou M.A.**, and B.E. Mazomenos, 2004. Isolation of toxic metabolites to fruit flies adults from *Mucor hiemalis* SMU-21. 15th International Plant Protection Congress, Beijing, China, May 11-16, 2004. Abstract: 120.
17. E. Agamy, A. Bento, B. Hafez, S.A. Hassan, E. Hegazi, A. Herz, T. Jardak, **M. Konstantopoulou**, M. Ksantini, B. Mazomenos, T. Moschos, F. Nasr, J.A. Pereira, L. Torres, B. Wührer, A. Youssef, 2004. Triphelio – An international research project for sustainable control of lepidopterous pests in olive groves. XXII International Congress of Entomology, 15-21 August, 2004, Brisbane, Australia. Abstract:
18. Herz A., Hassan S., Torres L., Bento A., Pereira J.A., Ksantini M., Jardak T., **Konstantopoulou M.**, Mazomenos B., Hegazi E., Hafez B., Nasr F., Youssef A., Agamy E., 2004. Sustainable plant protection in olive growing-prospects to use biological and biotechnical methods to control the olive moth, *Prays oleae* (Lepidoptera, Plutellidae). 54 Deutsche Pflanzenschutztagung, 20-23, September 2004, Hamburg, Germany. Abstract: 311.
19. Herz, A., Hassan S.A., Hafez B., Hegazi E., Nasr F., Youssef A., Agamy E., Jardak T., Ksantini M., **Konstantopoulou M.**, Mazomenos B., Torres L., Bento A., Pereira J.A., 2004: Prospects for sustainable control of Lepidopterous olive pests by pheromones and egg parasitoids. Workshop «Biological Control of plant, medical and veterinary pests», 15-16 November 2004, Wetzlar, Germany. Abstract: 35-36.
20. Herz A., Hassan S., Hegazi E, Hafez B., Nasr F., Youssef A., Agamy E., Jardak T., Ksantini M., **Konstantopoulou M.**, Mazomenos B., Broumas T., Milonas P., Moschos T., Souliotis C., Torres L., Pereira J.A, Bento A., 2005. Prospects to use releases of the egg parasitoid *Trichogramma* (Hymenoptera, Trichogrammatidae) for biological control in olive cultivation-lessons from the EU-project “Triphelio”. Dresdener Entomologentagung, 21-24 March 2005, Dresden, Germany. Abstract: V08-02.
21. **Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου**, Παναγιώτης Γ. Μυλωνάς, Βασίλειος Ε. Μαζωμένος, 2005. Τοξικοί μεταβολίτες του στελέχους SMU-21 του μύκητα *Mucor hiemalis* στο δάκο της ελιάς, *Bactrocera oleae* και στη μύγα της Μεσογείου *Ceratitis capitata*. 11^ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Καρδίτσα, 11-14 Οκτωβρίου. Πρακτικά: 106.
22. Βασίλειος Ε. Μαζωμένος, Δημήτριος Γ. Ραπτόπουλος, Νικόλαος Α. Μπαμπίλης, **Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου**, 2005. Ολοκληρωμένη διαχείριση της καλλιέργειας

- της ελιάς: Ηλεκτρονικός Οδηγός Φυτοπροστασίας. 11^ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Καρδίτσα, 11-14 Οκτωβρίου. Πρακτικά: 119.
23. Νικόλαος Α. Μπαμπίλης, Δημήτριος Γ. Ραπτόπουλος, **Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου**, Βασίλειος Ε. Μαζωμένος, Αναστασία Πανταζή-Μαζωμένου, 2005. Περιβαλλοντικά ασφαλής μέθοδος για τον έλεγχο του πληθυσμού του εντόμου *Marchalina hellenica*. Πιλοτικές μελέτες στα πεύκα του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος». 11^ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Καρδίτσα, 11-14 Οκτωβρίου. Πρακτικά: 102.
24. Α.Α. Bento, J.A. Pereira, J.E. Cabanas, **M. Konstantopoulou**, L. Torres, and B. Mazomenos, 2005. Mating Disruption Trials for the Olive Moth, *Prays oleae* (Bern.), (Lep.:Yponomeutidae in Trás-os-Montes Olive Groves (Northeast of Portugal). 2nd European meeting of the IOBC/WPRS study group «Integrated protection of olive crops», Florence, Italy 26-28 October 2005. Abstract: 47.
25. Π. Μυλωνάς, **M. Κωνσταντοπούλου**, Η. Abdelgader και Β. Μαζωμένος, 2007. Επίδραση φερομονών φύλου Λεπιδοπτέρων στη συμπεριφορά του παρασιτοειδούς *Trichogramma oleae* (Hymenoptera: Trichogrammidae). 12^ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Λάρνακα, Κύπρος, 13-16 Νοεμβρίου, Πρακτικά: 109-110.
26. Η. Σίσκος, **M. Κωνσταντοπούλου** και Β. Μαζωμένος, 2007. Επίδραση δευτερογενών μεταβολιτών του *Citrus aurantium* στη βιωσιμότητα των *Bactrocera oleae* και *Ceratitis capitata* (Δίπτερα: Tephritidae). 12^ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Λάρνακα, Κύπρος, 13-16 Νοεμβρίου, Πρακτικά: 282-284.
27. Milonas PG, A. Martinou, DC Kontodimas and **MA Konstantopoulou**, 2008. Response of *Trichogramma* egg parasitoids toward the synthetic sex pheromone (Z)-7-Tetradecenal, of the olive moth *Prays oleae* (Bern). 25th Anniversary International Society of Chemical Ecology Meeting, August 17-22, State college, Pennsylvania, USA, 2008. Abstract: 136.
28. Hegazi E.M., W.E. Khafagi, **M.A. Konstantopoulou**, H. Tawfik, G.M. Abd El-Aziz, E. Agamy, S.M. Abdel-Rahman, S. Showiel, A.A. Atwa, S. Showeil 2009. Seasonality in the occurrence of two Lepidopterous olive pests in two different olive growing zones, in Egypt. 4th European Meeting of the IOBC/WPRS Working Group “Integrated Protection of Olive Crops”, June 1-4. Cordoba, Spain, 2009. Abstract: 75
29. E. Hegazi. W. E. Khafagi. **M. Konstantopoulou**, D. Raptopoulos, H. Tawfik. G. M. Abd El-Aziz. S.M. Abd El-Rahman, A.A. Atwa, E. Agamy, and S. Showeil, 2009. Efficient

- Mass-Trapping Method as an Alternative Tactic for Suppressing the Population of the Leopard Moth, *Zeuzera pyrina*. 4th European Meeting of the IOBC/WPRS Working Group "Integrated Protection of Olive Crops", June 1-4. Cordoba, Spain, 2009. Abstract: 76
30. Σίσκος Η. και **Κωνσταντοπούλου Μ.**, 2009. Δευτερογενείς μεταβολίτες του *Citrus aurantium* με εντομοκτόνο δράση. 11^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο της Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας, Αθήνα, 8-11 Οκτωβρίου. Πρακτικά: 150.
31. Μυλωνάς Π., Α. Μαρτίνου, Δ. Κοντοδήμας, Φ. Καραμαούνα και **Μ. Κωνσταντοπούλου**, 2009. Προσέλκυση διαφορετικών ειδών *Trichogramma* προς τη φερομόνη του *Prays oleae* (Lepidoptera: Hyponomeutidae). 13^ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Αλεξανδρούπολη, 3-6 Νοεμβρίου, Πρακτικά: 268-269.
32. Tsitoura, P., Koussis, K., **Konstantopoulou, M.**, Swevers, L., and Iatrou, K., 2009. Toward the functional characterization of mosquito smell components in lepidopteran tissue culture cells. 8th International Workshop on the Molecular Biology and Genetics of the Lepidoptera, August 23-29, Orthodox Academy of Crete, Kolympari, Crete, Greece. Abstract: 97.
33. Koussis, K, H Biessmann, F Dani, S Dimitratos, P Guerin, **M Konstantopoulou**, T Kroeber, P Pelosi, L Swevers, P Tsitoura, M Walter, DF Woods and K Iatrou, 2010. Volatile constituents of plant origin bind selectively various odorant binding proteins of the malaria vector *Anopheles gambiae* and act as strong repellents capable of interfering with the vector's host seeking and blood feeding activities. Keystone Symposia Global Health Series: Molecular Targets for Control of Vector-Borne Diseases - Bridging Lab and Field Research. April 11-16, 2010, Copper Mountain, Colorado, USA. Abstract: 153.
34. Koussis, K, T Kroeber, **M Konstantopoulou**, F Dani, P Pelosi, P Guerin, and K Iatrou, 2010. Volatile constituents of aromatic plants as repellents for the African malaria mosquito vector *Anopheles gambiae*. 61^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Βιοχημείας και Μοριακής Βιολογίας, 15-17 Οκτωβρίου, Αλεξανδρούπολη. Πρακτικά: 13.
35. Λιούλια Ε., Κουτσονίκου Χ., Παντελέρη Ρ., Μαδεμτζόγλου Δ., **Κωνσταντοπούλου Μ.** και Μαυραγάνη-Τσιπίδου Π. 2011. Έλεγχος εντομοκτόνου και μεταλλαξιγόνου δράσης αιθέριων ελαίων των φυτών *Azadirachta indica*, *Pimpinella anisum* και

- Carum carvi*. 33ου Επιστημονικού Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Βιολογικών Επιστημών, Έδεσσα 19-21 Μαΐου. Πρακτικά: 162-163
36. K. Koussis, P. Tsitoura, **M. Konstantopoulou**, T. Kröber, M. Bourquin, F.R. Dani, O. Marinotti, M.F. Walter, P.M. Guerin, K. Iatrou 2011. *Anopheles gambiae* odorant binding protein, odorant receptor and behavioral screens for identification of new mosquito repellents of natural origin. Fifth International Meeting on "Molecular and Population Biology of Mosquitoes and Other Disease Vectors", 24-30 July, Kolymbari, Crete, Greece.
37. K. Koussis, P. Tsitoura, **M. Konstantopoulou**, T. Kröber, F.R. Dani, P. Pelosi, P.M. Guerin, K. Iatrou 2011. Odorant-binding proteins as frontier probes for compounds effecting mosquito olfactory responses. 21st European Chemoreception Research Organization (ECRO) Congress, Manchester Conference Centre, UK, 7-10 September.
38. K. Koussis, T. Kröber, M. Bourquin, **M. Konstantopoulou**, F.R. Dani, P. Pelosi, P.M. Guerin and K. Iatrou 2011. *Anopheles gambiae* odorant binding proteins provide a fast track for discovery of mosquito repellents from plant extracts. Sixth International Symposium on Molecular Insect Science, 2-5 October, NH Grand Krasnapolsky, Amsterdam, The Netherlands.
39. K. Koussis, **M. Konstantopoulou**, T. Kröber, P.M. Guerin and K. Iatrou 2011. Odorant binding protein-based screens for discovery of natural compounds effecting mosquito olfactory responses. Structure- & Computer- Aided Design Workshop: Bioactive Molecules & Materials, National Hellenic Research Foundation, Institute of Organic & Pharmaceutical Chemistry, Athens, Greece, 7 – 11 November.
40. Α. Μιχαηλάκης, Π. Μυλωνάς, Δ. Παπαχρήστος, Δ. Κοντοδήμας, Φ. Καραμαούνα, Κ. Κουτρούλη, Κ. Ποντικάκος, Δ. Ραπτόπουλος, Ν. Μπαμπίλης και Μ. Κωνσταντοπούλου 2011. Πορεία της πτήσης των ενηλίκων του εντόμου *Thaumetopoea pityocampa* (Lepidoptera: Thaumetopoeidae) και πιλοτική εφαρμογή της μεθόδου παρεμπόδισης συζεύξεων στην περιοχή του Αττικού άλσους 14ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Ναύπλιο, 11 – 14 Οκτωβρίου, Πρακτικά: 155-157.
41. Α. Μαρτίνου, Π. Μυλωνάς, Δ. Ραπτόπουλος, Ν. Μπαμπίλης και **Μ. Κωνσταντοπούλου** 2011. Τοξικότητα του σκευάσματος TETRASTOP® στην

- αφίδα *Aphis fabae* (Hemiptera: Aphididae). 14ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Ναύπλιο, 11 – 14 Οκτωβρίου, Πρακτικά: 339-341.
42. Ρ. Παντελέρη, Ε. Λιούλια, Χ. Κουτσονίκου, Δ. Μαδεμτζόγλου Π. Μαυραγάνη-Τσιπίδου και **Μ. Κωνσταντοπούλου** 2012. Έλεγχος εντομοκτόνου και μεταλλαξιγόνου δράσης του αιθέριου ελαίου του φυτού *Pimpinella anisum* και του κύριου συστατικού του trans-anethole. 34ου Επιστημονικού Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Βιολογικών Επιστημών, Τρίκαλα 17-19 Μαΐου. Πρακτικά: 188-189.
43. E. Hegazi, F. Schlyter, W. Khafagi, A. Atwa, **M. Konstantopoulou**, D. Raptopoulos (2012). The leopard moth borer, *Zeuzera pyrina* and olive varieties in Egypt. 42nd annual meeting of the Ecological Society of Germany, Austria and Switzerland, 10-14 September, Luneburg University, Germany.
44. E. Hegazi, F. Schlyter, W. Khafagi, A. Atwa, **M. Konstantopoulou**, D. Raptopoulos (2012). Interaction between the leopard moth borer and olive varieties: Associational Resistance at work. Meeting of the IOBC-WPRS Group “Pheromones and Other Semiochemicals in Integrated production”: Bursa, Turkey October 1-5, 2012. Abstract: 93
45. E. Hegazi, F. Schlyter, W. Khafagi, **M. Konstantopoulou**, A. Atwa, E. Agamy, 2013. Pheromones for sustainable control of Lepidopterous pests in olive farms in Egypt. 43rd Annual Meeting of the Ecological Society of Germany, Austria and Switzerland, September 9-13, Potsdam, Germany. Abstract:
46. Δ. Ραπτόπουλος, **Μ. Κωνσταντοπούλου**, Π. Μυλωνάς, Ν. Μπαμπίλης, Α. Σιδηρόπουλος και Σ.Σ. Ανδρεάδης Αντιμετώπιση του *Metcalfa pruinosa* (Hemiptera: Flattidae) στην καλλιέργεια της ακτινιδιάς στην Καβάλα 2013. 15ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Καβάλα, 22-25 Οκτωβρίου, Πρακτικά: 114-115
47. Π. Τσίτουρα, **Μ. Κωνσταντοπούλου**, Κ. Κούσης, Γ. Κυθραιώτη και Κ. Ιατρού 2013. Λειτουργικός χαρακτηρισμός των οσφρητικών υποδοχέων του κουνουπιού *Anopheles gambiae* και βιοενεργών προσδετών τους σε κύτταρα Λεπιδοπτέρων εντόμων. 15ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Καβάλα, 22-25 Οκτωβρίου, Πρακτικά: 161-162.

48. T. Kröber, **M. Konstantopoulou**, K. Iatrou, S. Awolola, and P. Guerin (2013). Spatial repellents for the African malaria mosquito *Anopheles gambiae*. ECRO 2013 Leuven, Belgium, 26-29 August 2013.
49. Swevers, L., Morou, E., Riga, M., Meristoudis, C., Labropoulou, V., Van Leeuwen, T., **Konstantopoulou, M.**, Vontas, J., and Iatrou, K., 2014. Insect cell-based expression of insecticide metabolizing enzymes and screening of plant extracts for interference with enzymatic function. Xth European Congress of Entomology, York, UK, 2014, August 3-8.
50. Iatrou, K., **Konstantopoulou, M.**, Koussis, K., Kythreoti, G., Kröber, T., Guerin, P.M., Awolola, T.S. and Tsitoura, P., 2014. New mosquito repellents of natural origin: screening platforms for discovery and modes of action. Xth European Entomological Congress (ECE 2014), Royal Entomological Society, York, UK, 2014, August 3-8.
51. Iatrou, K., **Konstantopoulou, M.**, Koussis, K., Kythreoti, G., Kröber, T., Guerin, P.M., Awolola, S.T. and Panagiota Tsitoura, T., 2015. Distracting the hungry: Anosmia-inducing and odor perception-enhancing compounds of natural origin as shields against mosquito attacks. EMBO International Conference on "Molecular and population biology of mosquitoes and other disease vectors", Kolymbari, Greece, 24 – 29 July.
52. Iatrou, K., Tsitoura, P. and **Konstantopoulou, M.** 2017. Distracting the hungry: mosquito anosmia inducing and odor perception enhancing compounds of natural origin targeting ORco function for control of transmission of malaria and other mosquito borne infectious diseases. Experimental Biology Chicago, USA, 22-26 April. **The FASEB Journal vol. 31 no. 1 Supplement 766.4**
53. Iatrou Kostas, Panagiota Tsitoura, Nadia Sdralia and **Maria Konstantopoulou** 2018. Cell-Based Screening Platforms for Identification of Modifiers of Odor-Triggered Mosquito Behaviors Acting through Binding to the ORco Subunit of Odorant Receptor Heteromers. **The FASEB Journal vol. 32 no. 1 Supplement 656.6.**
54. Φύτρου, Α., Κουτσουμπέλη, Ε., και **Κωνσταντοπούλου Μ.Α.** Επίδραση δευτερογενών μεταβολιτών του *Pistacia lentiscus* και στελέχους του μύκητα *Mucor hiemalis* (SMU-21) στη βιωσιμότητα ενηλίκων του *Lobesia botrana*. 180

Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Κομοτηνή, 15-18 Οκτωβρίου 2019, Πρακτικά: 112-113

55. Κουτσουμπέλη, Ε., Ραπτόπουλος, Δ., και **Κωνσταντοπούλου Μ.Α.** Βιολογικά παραγόμενες φερομόνες: Ηλεκτροφυσιολογικές αποκρίσεις του *Helicoverpa armigera*. 18ο Πανελλήνιο Εντομολογικό Συνέδριο, Κομοτηνή, 15-18 Οκτωβρίου 2019, Πρακτικά: 112-113.
56. Koutsoumpeli Eleni, Raptopoulos Dimitris, **Konstantopoulou Maria** 2020. Biologically produced pheromones: Electrophysiological and behavioural responses of *Helicoverpa armigera*. XXVI International Congress of Entomology, Helsinki, Finland (postponed for 2021).
57. Holkenbrink C., Ding B.J., Wang H.L., Dam M.I., Petkevicius K., Kildegaard, Leonie Wenning K.R., Sinkwitz Ch., Lorántfy B., Koutsoumpeli E., França L., Pires M., Bernardi C., Urrutia W., Mafra-Neto A., Ferreira B.S., Raptopoulos D., **Konstantopoulou M.**, Löfstedt Ch., Borodina I. 2020. Production of moth pheromones for pest control by yeast fermentation. Annual virtual meeting of AICHE. Abstract 602019.
58. Petkevicius K., Koutsoumpeli E., Betsi P.Ch., Ding B.J., Kildegaard K.R., Jensen H., Mezo N., Mazziotta A., Gabriellsson A., Sinkwitz Chr., Lorantfy B., Holkenbrink C., Löfstedt Chr., Raptopoulos D., **Konstantopoulou M.**, Borodina I. 2021. Biotechnological Production of the European Corn Borer Sex Pheromone in the Yeast *Yarrowia Lipolytica*. Annual virtual meeting of AICHE. Abstract 634630

3.5. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. **Κωνσταντοπούλου Μ.**, Πασχάλη Κ., Στεφανίδου Δ., Υφαντίδου Ε. και Ψωμιάδου Ε., 1988. «Έρευνα για τη μαζική παραγωγή στελεχών ριζοβίων στην Ελλάδα». Εκδόσεις ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. Θεσσαλονίκης.
2. Νεοφύτου Ε., Πέιος Κ., **Κωνσταντοπούλου Μ.** και Σιδεράς Β. Λεξικό της Βιολογίας (Αγγλοελληνικό και Ελληνοαγγλικό), 1994. Εκδόσεις Μαλλιάρης-Παιδεία // Oxford University Press.
3. IOBC/wprs Bulletin Vol. 25(9) 2002. Working Group «Pheromones and other semiochemicals in integrated control». Proceedings of the meeting «Pheromones

and other Biological Techniques for Insect Control in Orchards and Vineyards» at Samos (Greece), 25-29 September, 2000. Edited by: Peter Witzgall, Basilis Mazomenos and **Maria Konstantopoulou**. ISBN 92-9067-146-3 [viii + 335 pp.].

4. Μαζωμένος Β., **Μ. Κωνσταντοπούλου** και Ε. Ζωγράφου, 2005. Ηλεκτρονικός Οδηγός Φυτοπροστασίας (CD-Rom). Έκδοση NOVAGRICA HELLAS.
5. Αρνίδη Ε., Δ. Ραπτόπουλος, **Μ. Κωνσταντοπούλου** και Ν. Ζουριδάκης, 2008. Θερμογραφική κάμερα: Νέο εργαλείο για έναν παλιό εχθρό. Demo 2008/7 G.